

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Újságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. JANUÁR 29.
VIII. évfolyam, 26. szám.

Vasárnap

Francó győzelme új helyzetet teremt a Földközi-tenger medencéjében Béntenek újabb rendkívüli minisztertanács volt Londonban Ribbentrop elutazott Varsóból - Betiltották a kárpátaljai magyarpártot

A barcelonai győzelem várható következményei továbbra is élénken foglalkoztatják úgy a sajtót, mint a diplomáciát. Erre vall az a körülmény is, hogy a brit kabinet az elmúlt héten három minisztertanácsot is tartott, amelyen bizonyára nagyfontosságú határozatokat hoztak. A tegnapi megbeszélésekről ugyan hivatalosan azt közölték, hogy a Palesztina-konferenciát készítette elő, de ez alig hihető, mert azt ma már minden szemlélő tudja, hogy a kavargás nem a Szentföld, hanem a Földközi-tengeri helyzet miatt keletkezett. Tegnap nem voltak jelen a hadsereg képviselői, de erre aligha lett volna szükség, mert hiszen azok álláspontjukat tegnapelőtt kifejezték és így a pénteki megbeszélést is nyugodtan haditanácsnak lehet minősíteni. Jelentősebb esemény ennél az elmúlt 24 óra alatt nem is történt. Legfeljebb a losangelesi repülőgépszerencsétlenség lehet megemlíteni, amely érdekes titkokról rántotta le a leplet és bizonyára nem kellemes következményeket von majd maga után, mert vagy Morgenthau pénzügyi államtitkár karrierjének a végét fogja jelenteni, vagy nyíltan színt kell vallani a Washington és Páris között fennálló eddig ismeretlen szerződés ügyében. A Franco-féle offenzíva tovább folyik és a nemzetekkel rokonszenvező államok sietnek szerencsekívánataikat kifejezni a falangisták vezérének. Prága elismerte Francót és diplomáciai képviselőt küld Burgosba. Ez is az elismerésnek egyik formája.

Részletes jelentéseink a következők:

ÚJABB RENDKÍVÜLI BRIT MINISZTERTANÁCS

(LONDON.) (Reuter.) Chamberlain kormányfő elnöklése mellett tegnap a brit kabinet tagjai teljes létszámu rendkívüli minisztertanácsot tartottak, amelyen többek között a Palesztina-konferencián megteendő javaslatot tárgyalták le. A Times fentartja azon véleményét, hogy az angol kormány a konferencián résztvevőknek Palesztina kettéosztására vonatkozó ajánlatot fog tenni, ami azt jelenti, hogy a Szentföldön egy zsidó és egy arab állam alakulna meg brit fenhatóság alatt. Ezek az államok olyan önállóságot élveznének, mint például Szíria, vagy Libanon és saját maguk dönthetnek afelől, hogy engedélyeznek-e további bevándorlást, vagy nem? Ha igen, milyen feltételek mellett és milyen arányban? Ugyanakkor a Daily Telegraph and Morning Post úgy véli, hogy a terv aligha találhat elfogadásra, mert az arab álláspont az, hogy a palesztinai arab nemzetiségűek teljes önállósággal rendelkező államot alkotassanak. Berendeltetett közlése szerint a minisztertanács ülésnek más programpontja is

volt és pedig a spanyol helyzet, továbbá a közép-európai fejlemények különös tekintettel az egyre jobban elmélyülő olasz-jugoszláv viszonyra, amely ha igaz, hogy Belgrád az esetleges olasz-francia viszályban semleges marad, az erők újabb eltolódását jelenti. Szó volt végül még a felszerelési iram továbbfokozásáról és a Földközi-tengeri ut szabadságának biztosítási módjáról, anélkül, hogy az Itália érzé-

kenységét sértene.

CHAMBERLAIN BIRMINGHAMBA UTAZOTT

(LONDON.) (Reuter.) A minisztertanács után Chamberlain miniszterelnök Birminghamba utazott, hogy megtartsa világszerte nagy érdeklődéssel várt beszédét, amelyen le fogja szögezni kormányának végleges álláspontját a spanyol kérdéssel kapcsolatban.

Bonnet beszéde és a német sajtó

(BERLIN.) (DNB.) Bonnet külügyminiszter kamarai beszédét élénken kommentálja a német sajtó. A lapok megjegyzik, hogy Bonnet és Daladier külpolitikai elgondolásai között ellentét mutatkozik, mert amíg Daladier külpolitikáját Franciaország megvédése irányítja, addig Bonnet újra a bekerítési elvet tette magáévá. Erre vall ugyanis azon kijelentése, hogy folytatja a szövetségi rendszer kiépítését a Keleten.

HIVATALOS SZÜNNAP

JANUÁR 30-ÁN A HARMADIK BIRODALOMBAN

(BERLIN.) (DNB.) Január 30-án, a nemzeti szocialista forradalom évfordulóján a Harmadik Birodalomban hivatalos szünnap lesz. Az ünnepségeket reggel 8 órakor zenés ébresztő vezeti be, 9 órakor Göbbels beszél az ifjúsághoz, 11 órakor a Führer szétosztja az 1938. évi nagy díjakat. Este 8 órakor lesz a Reichstag ülése és Hitler beszéde. 11 órakor fátylasmenet a Führer tiszteletére. Éjfélkor takarodó.

VILMA KIRÁLYNŐ RÁDIÓSZÓZATA

(AMSTERDAM.) (DNB.) Vilma hollandiai királynő tegnap rádiószózatot intézett Hollandia lakosságához, amelyben arra hívta fel az ország népét, hogy a jelenlegi súlyos és válsággal teli időben valósítsák meg a testi és lelki felszerelést, hogy az esetleges megpróbáltatásokon erőt vehessenek.

50 MILLIÓ DOLLÁR ÚJABB HADFELSZERELÉSRE

(WASHINGTON.) (United Press.) Roosevelt elnök a kongresszushoz intézett üzenetében 50 millió dollár újabb felszerelési összeg megszavazását kérte, amellyel 700 hadirepülőgépet fognak építeni. A kongresszus a kérést teljesítette.

NEM TÖLTIK BE A PÁRISI JAPÁN NAGYKÖVETI TISZT-SÉGET

(TOKIO.) (Domei.) A párisi japán nagyköveti tisztséget tekintettel arra, hogy a francia kormány az előterjesztett nagykövetjelölt személyét kifogásolta, nem fogják betölteni. A francia kormány a nagykövetként kiküldendő diplomatát azért kifogásolta, mert állítólag több ízben erősen franciaellenes nyilatkozatot tett. Miután — írják a japán lapok — a diplomata álláspontja és hangoztatott véleménye teljesen fedi a tokiói kormány véleményét, inkább eltekint a nagyköveti állás betöltésétől.

BELGIUM SEMLEGES MARAD

(BRÜSSZEL.) (Havas.) Spaak miniszterelnök kijelentette, hogy a belga kormány külpolitikájának változatlan alapköve a feltétlen semlegesség. Minden ezzel ellenkező hír alaptalan.

PRÁGA ELÉGEDETT CSÁKY GRÓF NYILATKOZATÁVAL

(PRÁGA.) (Ceteka.) A prágai sajtó

nagyon elégedett hangon közli Csáky gróf magyar külügyminiszter nyilatkozatát, hogy a magyar kormány a maga részéről elintézettnek tekinti a munkácsi eseményt. A lapok megjegyzik, hogy Csáky gróf valóban őszinte békebarát politikát folytat.

RIBBENTROP ELHAGYTA VARSÓT

(VARSÓ.) (Express.) Ribbentrop német külügyminiszter és tiztagu kísérete tegnap délelőtt elhagyta a lengyel fővárost. Ünneplő bucsuztatásukra megjelentek a pályaudvaron Beck külügyminiszter, az olasz, német és magyar követek, valamint nagyszámban a lengyel társadalmi és katonai előkelőség is. A megbeszélésekre vonatkozólag a lengyel lapok azt közlik, hogy

Ribbentrop és Beck megállapodtak abban, hogy a jövőben minden, mindkét államot érintő kérdést közösen fognak megvitatni.

Berlinből közlik, hogy a külügyminiszter este hazaérkezett a német fővárosba, ahol az állomáson a berlini lengyel követ és Weissäcker külügyi államtitkár fogadták.

DALADIER ÉS BONNET MEG-BESZÉLÉSEI

(PÁRIS.) (Havas.) Daladier miniszterelnök és Bonnet külügyminiszter tegnap hosszabb megbeszélést folytattak. A tárgyalás a spanyol kérdéssel állott kapcsolatban. Ezután Bonnet a Quai d'Orsayn fogadta a köztársasági spanyol és a szovjet ügyvivőket, akik a menekültek elhelyezésére vonatkozólag tettek javaslatot. Bonnet kitérő választ adott és megjegyezte, hogy ebben a kérdésben minisztertanács fog dönteni.

HIVATALOS OLASZ MAGYARÁZAT

(RÓMA.) (Stefani.) A fasiszta kormány értesítette Londont, hogy az 1901. évi korosztály behívása technikai okokra vezethető vissza és nincs mozgósítási jellege.

HUSZT ÉS PRÁGA A KIBÉ-KÜLÉS UTJÁN

(PRÁGA.) (Ceteka.) Révai ruszin miniszter Prágába utazott, hogy a Prchala tábornok kinevezése miatt kitérő cseh-ruszin kormánykonfliktust elsimítsa.

BETILTOTTÁK A KÁRPÁTALJAI MAGYAR PÁRTOT

(BUDAPEST.) Volosin, a kárpátaljai ukrán kormány miniszterelnöke a magyar távirati iroda jelentése szerint betiltotta a kárpátaljai egyesült magyar párt működését és elrendelte a párt helyiség lepecsételését. Gróf Eszterházi János, az egyesült magyar párt elnöke táviratilag tiltakozott a prágai kormánynál a jogtalan intézkedés ellen, kérve annak azonnali hatálytalannítását.

AMERIKA FRANCIAORSZÁG REPÜLŐGÉPSZÁLLÍTÓJA

(WASHINGTON.) (United Press.) Los Angelesben lezuhant egy Daves típusú hárommotoros bombavetőgép. Pilótája meghalt, kísérője megsebesült. A vizsgálat során kiderült, hogy a kísérő egy francia kiküldött, akinek nem lett volna jogd ahhoz, hogy a

Országszerte igen jó hatást keltett a magyarság csatlakozása a Nemzeti Ujjászületés Frontjához

(BUCURESTI.) A Rador távirati iroda jelentése szerint a fővárosban, hivatalos körökben és az ország többségi lakossága körében is rendkívül kellemes benyomást keltett a romániai magyarságnak az az elhatározása, hogy egyöntetűen csatlakozik a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalához. Kedvező benyomást keltett országszerte dr. Szász Pálnak, az Erdélyi Gazdasági Egylet elnökének Hosszúfaluban tartott nagyszabású beszéde, amelyben tájékoztatta a magyar mezőgazdákat, hogy a romániai magyar kisebbség miért kapcsolódott bele egyenesen és testületileg a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalába és amely nagy feltűnést és kellemes benyomást keltő beszédét a „Jóestét!” egyik legutóbbi számában teljes egészében közöltük.

hadititokként kezelt gépre üljön. A további vizsgálat során azt is megállapították, hogy a francia tisztviselőnek Morgenthau pénzügyi államtitkár adott engedélyt, megkerülve a katonai hatóságokat, a felszállásra. A parlament katonai bizottsága most felelősségre vonja Morgenthaut, hogy milyen legfelsőbb engedély alapján járt el és hogy van-e olyan titkos megállapodás Washington és Páris között, amely lehetővé teszi, hogy az USA katonai titkait francia kiküldötteknek megmutassák?

Roosevelt elnök egyébként tegnap este a saját képviselői előtt nyilatkozatot olvasott fel, amelyben közölte, hogy az USA repülőgépeket szállít Franciaországnak, amit igen szerencsés megoldásnak fémjelzett a kényszerpihenő gyárak üzemének felvételére és a munkanélküliség csökkentésére. A nyilatkozat nagy feltűnést keltett.

TOVÁBB FOLYIK A NEMZETI OFFENZIVA

(HENDAYE.) (Reuter.) Franco tábornok csapatai Barcelona elfoglalása után tovább folytatják offenzívájukat Katalánia még köztársasági kézen levő része ellen. Tegnap elfoglalták Balaluna és St. Juan városokat, ahol tekintélyes hadizsákmányt ejtettek, mert a menekülő milicisták utközből eldobálják fegyvereiket és municiójukat.

HITLER ÜDVÖZLŐ TÁVIRATA

(BERLIN.) (DNB.) Hitler vezér és kancellár tegnap Barcelona elfoglalása alkalmából üdvözlő táviratot küldött Franco tábornoknak, amelyben annak a reményének adott kifejezést, hogy a végső győzelem és a spanyol nemzet békéje már nem késik soká.

MEGINDULT A RÓMA—

BERCELONA LÉGIJÁRAT

(RÓMA.) (Stefani.) A nemzeti esély és a fasiszta kormányok között megállapodás jött létre, amely szerint a Róma—Barcelona közötti légijárat már a jövő hét elején megindul. A forgalmat az olasz légijáratok gépei fogják lebonyolítani.

PRÁGA ELISMERTE A BURGOSI KORMÁNYT

(PRÁGA.) (Ceteka.) A prágai kormány hivatalosan közölte Burgossal, hogy elismeri Franco tábornok hadviselési jogát és megbízottat küld Burgosba.

TELJES ÜZEMBE A BARCELONAI HADISZERGYÁRAK

(BARCELONA.) (Reuter.) A nemzeti spanyol távirati iroda jelentése szerint a bevonuló csapatok teljesen üzemképes állapotban találták a katalán főváros hadi és lőszeregykeit, úgy hogy azokat már tegnap újra megindították. Találtak a csapatok 60 vagon és 800 tehergépkocsi municiót és számos kész lőveget is. Davila tábornok, aki Barcelona katonai parancsnoka lett, tegnap kiáltványt tett közzé, amelyben bejelentette, hogy mindazok az intézkedések, amelyeket a köztársaságiak foglaltak el, érvényüket veszítik. A felhívás a végén fegyverbeszolgáltatásra szólította fel a főváros lakosságát. Tegnap különben óriási felvonulás volt a polgármesteri hivatal előtt. A város háza terraszáról az új polgármester beszédében méltatta az elmúlt napok eseményeit és ültette Franco tábornokot.

Katonai törvényszék dönt:

Revizionista ének-e Gusztáv Adolf svéd király zsoltára?

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) 1938. október 25-én gyűlést tartott a szamosújvári református egyházkerület. A gyűlés istentisztelettel kezdődött, amelyet Czirják Károly tiszteletes tartott és amelynek folyamán több ének és ima hangzott el, köztük a 279. zsoltár is, amelynek kezdősora így szól: Ne csüggedj el kis sereg... Az istentisztelet után kerületi gyűlést tartottak. Ezen többek között felszólalt Veress Károly lelkész is, aki azt indítványozta, hogy járjon el az egyházkerület a hatóságoknál, hogy heti két hittanórát engedélyezzenek az iskolákban.

POPOVICI ALEXA LEVELÉT MEGIRTA...

Néhány nappal a gyűlés lezajlása után a hatóságok részéről a gyűlésre kiküldött Popovici Alexa ellenőr jelentést adott be feletteseinek, amelynek alapján revizionista megnyilatkozás miatt eljárás indult az egyházkerület vezetője, Lőrincz János esperes és Veress Károly tiszteletes ellen.

Mindketten a katonai törvényszék elé kerültek és ügyüknek tárgyalását tegnap kezdték meg.

KEDVEZŐ TANUVALLOMÁSOK

A tárgyaláson a feljelentő Popovici Alexa nem jelent meg. A vádlott esperes elmondotta, hogy nem érzi magát bűnösnek, az istentiszteleten nem hangzott el

egyetlen szó, vagy ének, amely a román nemzet érdekeit sértette volna,

vagy revizionista megnyilatkozás volt. Vajda Miklós újságíró elmondja, hogy ő is ott volt a templomban, hallotta a kifogásolt éneket, de abban semmi sértő tartalmat nem talált, az — tudomása szerint — olyan énekeskönyvben szerepel, amelyet jóváhagytak a hatóságok.

REVIZIONISTA VOLT-E GUSZTÁV ADOLF?

A vádbeszéd után dr. Rebreanu Traian védőügyvéd vette át a szót: — A hatósági közeg által kifogásolt 279. zsoltár szövege a protestantizmus nagy védőjéről, Gusztáv Adolf svéd királytól ered.

Róla jegyezte fel a krónika, hogy egyik nagy csatája után rebegte volna el az imát, amit később más egyházi énekek dallamára énekeltek.

Ilyen módon nehezen volna feltelelezhető az, hogy az ének revizionista szándékokat és érzelmeket tartalmaz.

Ami pedig Veress Károly tiszteletes indítványát illeti, az teljesen jogos és törvényes volt, minden polgárnak joga van a törvények útján orvosolni sérelmeit.

A beszédek elhangzása után a bíróság tanácskoznia vonult vissza, de nem tudott határozni és ezért elhalasztotta az ítéletki hirdetést.

CAPITOL MOZGÓ MA INDUL!

A XI-ik Olimpiász-film II-ik része

Uzás, birkózás, ökölvívás, labdarúgás, celloves, evezés, vívás, vízipóló, stb. Tekintettel arra, hogy a II-ik rész csak 5 napig maradhat műsoron, az 5, 7 és 9 óras előadásra gondoskodják mindenki elővételben jegyeiről. Számozott helyek.

— ÖSSZEOMLOTT EGY HÁZ KAI RÓBAN: 12 EMBER MEGHALT. Kairóból jelentik: A belföldiek részéről lakott városnegyedben egy ház összeomlott és a romok maguk alá temették a ház több lakóját, akik közül 12-en meghaltak. Több lakó könnyebben-súlyosabban megsebesült a ház összeomlása következtében. A hatóságok a szerencsétlenség ügyében megindították a vizsgálatot.

— HOZZÁJÁRULT A KULTUSZ MINISZTER MÁRTON ÁRON PÜSPÖKI KINEVEZÉSÉHEZ. Bukarestből jelentik: Colan püspök kultuszminiszter jóváhagyta Márton Áron kolozsvári plébánosnak gyulafehérvári, illetve erdélyi római katolikus püspökké való kinevezését, illetve a Szentszék és Románia között érvényben levő konkordátum alapján püspökké való kinevezéséhez hozzájárult.

— BEFEJEZŐDÖTT A VIZSGÁLAT AZ ÁLLAMPOLGÁRSÁGI OKMÁNYOK HAMISÍTÁSA ÜGYÉBEN Csernovicból jelentik: A törvényszék vádtanácsa, illetve az ügyészség befejezte a vizsgálatot az állampolgársági bizonyítványok nagyszabású hamisítása ügyében és a II. Károly király Öfelségéről elnevezett büntető törvénykönyv 412. szakasza alapján vádat emelt Max Lebouton, Gheorghe Lencu, Isif Krant, Friedman Iosif, Adlersberg Emil, Siegfried Rosenzweig és még másik 73 vádlott ellen.

— MILLIÓS TÜZKÁR. Iasiból jelentik: Solomon Pacaru kereskedő házában az elmúlt éjjel nagy tűz pusztított, amely több, mint egymillió lei kárt okozott. A hatóságok széles körben bevezették a vizsgálatot, mert valószínűnek látszik az a feltevés, hogy a tüzet gyújtogatás okozta.

Szigorosan megbüntetik a hibrid szőlőoltványok ültetőit

(BUCURESTI.) A földművelésügyi minisztérium hirdetményt bocsátott ki, amelyben közli az érdekeltekkel, hogy mindazok ellen, akik az 1936. évi törvény életbeléptetése után, amely megtiltotta a hibrid szőlőoltványok ültetését, ilyen oltványokat ültettek, megindítják az eljárást és kötelezni fogják a szőlőtulajdonosokat, hogy az ilyen nem nemes oltványokat távolítsák el szőlőjükből. Azokat, akik a hibrid oltványokat nem távolítják el, minden egyes darab hibrid szőlőoltvány után 25 lei pénzbírsággal fogják sújtani. Azoknak a szőlőtulajdonosoknak viszont, akik a hibrid szőlőoltványokat önként, jóakarral eltávolítják, a mezőgazdasági minisztérium ingyen lucerna vetőmagot oszt ki az üresen maradt területek bevetésére.

LISTA DE PLAIA

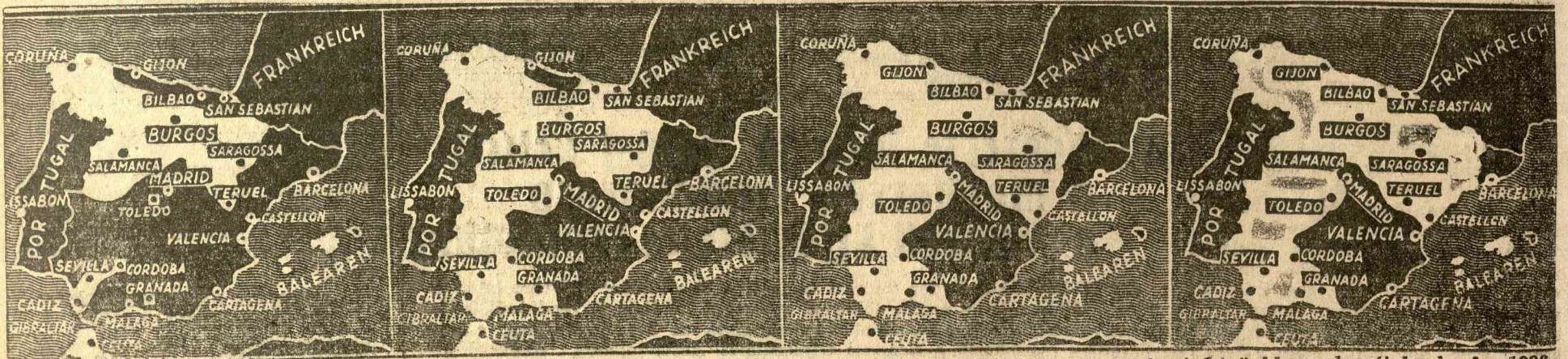
(Betegségjelző), valamint az új illetekek kiszámítási táblázata

BOROS Papirkereskedésben Cluj.

— DR. BALOGH ERNŐT VÁLASZTOTTAK MEG AZ EME TERMÉSZETTUDOMÁNYI SZAKOSZTÁLYÁNAK ELNÖKÉVÉ. Az Erdélyi Múzeum Egyesület természettudományi szakosztályának most megtartott közgyűlésén dr. Balogh Ernő titkár részleges beszámolója után — amelynek keretében az elmúlt három év tevékenységéről számolt be — új tisztikar megválasztására került sor. A választás a következőképpen módosította az egyesület tisztikarát: Elnök dr. Balogh Ernő, szakosztályi titkár dr. Gergely Jenő, Bereczky Tibor, választmányi tagok Cseke Domokos, dr. Hintz Csaba, Huszt Ödön, dr. Ruzitska Béla, dr. Szász Ferenc. A választás után az új elnök meköszönte a bizalmat és hangzott, hogy programja a szakosztály tudományos munkájába való minél erőteljesebb bekapcsolása lesz.

— VISSZAVONTÁK BIZONYOS IPARTERMÉKEK KORLÁTOZÁSÁNAK TILALMÁT. Bukarestből jelentik: Az érdekelt kereskedelmi és iparvállalatok körében nagy örömmel és megelégedéssel vették tudomásul azt a határozatot, amely feloldotta a bizonyos ipartermékek szabad kereskedelmi forgalmának korlátozásáról múlt évi szeptember 1g-én kelt minisztertanácsi tilalmi rendelkezést. A tilalom feloldása természetesen nem vonatkozik rekvirált anyagokra.

— TILEA LONDONI KÖVET ELUTAZOTT ÁLLOMÁSHELYÉRE. Bukarestből jelentik: V. V. Tilea, Románia meghatalmazott londoni minisztere tegnap este 8 órakor utazott el a fővárosból állomáshelyére. A vasúti udvaron Voevod Vaida Sándor királyi tanácsos, sir Reginald Hoare, Anglia bukaresti minisztere és Tilea több személyes barátja vett búcsút a londoni követtől.

A SPANYOL HADSZINTÉR. A két és fél éve dúló spanyol polgárháború erőviszonyait mutatjuk be fenti képünkben olvasóinknak. Az 1936. júliusában (I. kép) Franco tábornoknak még kevés reménye lehetett arra, hogy döntő sikert arathasson. A déli kikötők közül ugyanis csak Cadix volt az övé. Óriási előhaladást tett a következő év alatt (II. kép), amikor már az összes északi és déli kikötők birtokába jutottak, az egy Bilbao kivételével 1938. júliusában már látszott, hogy győzni fog, mert szétválasztotta Valenciát Kataloniától és erős sávon szerzett magának a keleti kikötők felé is (III. kép). Ma, amikor Katalánia ugyiszólván teljesen birtokába került, (IV. kép) még reménytelenebb a köztársaságiak helyzete, mert a Valencia tartomány Madriddal együtt fojtogató gyűrűbe szorult.

Angol lap II. Károly király Öfelsége tevékenységéről, a Nemzeti Ujjászületés Frontja jelentőségéről, a kisebbségek csatlakozásáról és Románia - Magyarország viszonyáról

(LONDON.) A „Great Britain and the East” című angol lap hosszú cikkben méltatja II. Károly király Öfelsége tevékenységét és legújabb intézkedéseit. A lap többek között a következőket írja:

— Az egyetlen út, hogy megőrizzük és megtartsuk függetlenségünket és integritásunkat, az összes román népi erők egyesítése — ezek a vezér szavai II. Károly király Öfelségének, amelynek alapján létrehozta a Nemzeti Ujjászületés Frontját és amely lebontotta mindazokat a válaszfalakat, amelyek eddig a különböző romániai politikai pártok tagjai közé éket vertek. Az új rendszer Romániában rendkívül élénk visszhangot keltett, az összes lapok naponta hasábkokon közlik az előkelőségeknek, tábornokoknak, orvosoknak, egyetemi tanároknak és a többi közéleti vezetőknek lelkes csatlakozását a Nemzeti Ujjászületés Frontjához.

A kormány összes tagjai részt fognak venni azokon a nagyszabású országos jellegű gyűléseken, amelyeket a különböző tartományokban fognak megtartani és amelyeken kifejtik a Nemzeti Ujjászületés Frontjának mozgalmát jelentőségét, célkitűzését és amely mozgalmához az ország egész lakossága osztoztalan lelkesedéssel csatlakozott. A csatlakozások tömeges sorrendjéből és jelentőségéből messze kimagaslik a romániai német és magyar kisebbségnek

a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalához való egyöntetű csatlakozása, amelyet Armand Calinescu belügyminiszter kedvező légkörben lefolytatott előkészítő tárgyalások után valósított meg. A romániai német és magyar kisebbségnek a Nemzeti Ujjászületés Frontjába való egyöntetű bekapcsolódása annál kellemesebb meglepetés a kormány részére, mert feltehető volt, hogy külső ösztönzésre ez a két nemzetkisebbség vonakodó magatartást fog tanúsítani a román kormánnyal szemben és bizonyos nehézségeket fog támasztani a romániai nemzeti kisebbségek ösztönözésére. A kisebbségek ösztönözésére megnyilatkozása örvenedetes módon volt tapasztalható a Temesváron megtartott nagyszabású gyűlésen, amikor 5000 kisebbségi tett hűségnyilatkozatot II. Károly király Öfelségével szemben és azonosította magát a román nemzet eszméivel.

Ami Magyarország álláspontját illeti — folytatja fejtegetéseit az angol lap cikkírója — Olaszország ösztönzésére megértő magatartást tanúsít, amely megnyilvánult akkor, amikor Grigore Gafencu külügyminiszterrel történt ki-nevezése alkalmából a rokonszenv érzését kidomborító üdvözlő táviratot, a délboszárabiai borzalmas vasúti katasztrófa alkalmából pedig ösztönözés részvétváltatást küldött Horthy Miklós Magyarország kormányzója II. Károly király Öfelségének.

Kneipp és Franck
Tejeskávé
mindenkinek és mindennap!

Az állam a maga részéről nem vállalkozhatik erre az ellenőrző és irányító szerepre, mivel a zálogházak lokális, helyi szükségleteket elégítenek ki. Az új közigazgatási törvény azonban lehetővé teszi a városok részére, hogy ily feladatokra is vállalkozzanak. A tervezett reform értelmében tehát a zálogházak működését, ellenőrzését és megfelelő keretek közé szorítását a városok vezetésére fogják bízni.

Ennek a reformnak a mintáját a francia zálogházak megszervezése fogja szolgáltatni. Franciaországban, az ismeretes Stawisky botrány után — amelybe a zálogházi intézmények is belekeveredtek — új rendszert léptettek életbe, amely azóta a gyakorlatban is mindenben kielégítőnek és célravezetőnek bizonyult.

A zálogházak átszervezésével kapcsolatban különös gondot fognak ügyelni arra, hogy az egyes városokban elharapódzott uzsorát, amelyet értéktárgyakra adott kölcsönökkel fej-

tenek ki, véglegesen letörjék. Erre azonban mindaddig nem kerülhet sor, amíg a zálogházi intézmény megfelelő rendezést nem nyer, mert ma az a helyzet, hogy a fővároson kívül ugyyszólván csak az egyes nagyobb erdélyi városokban vannak szabályszerű működési engedéllyel bíró zálogházak.

A reform megvalósítása esetén tehát a zálogházak ügykezelési szabályzatát a városok fogják megállapítani. Ez a rendezés kiterjed a kamat nagyságára, a megújítások időpontjára és feltételeire, valamint a ki nem váltott zálogtárgyak értékesítésének módozataira is.

A zálogházak továbbra is megmaradnak a magánvállalkozás kereteiben, de újabbak alapításához már külön városi engedély lesz szükséges. A városok vezetéséi jogot nyernek a zálogházak működésének állandó ellenőrzésére és abban az esetben, ha visszaéléseket, vagy a szabályok áthágását tapasztalják, módjuk lesz megfelelő szankció alkalmazására is.

Elraboltak egy fővárosi újságíró és váltságdíjat követeltek érte

(BUCURESTI.) Szinte hihetetlen kalandban volt része Toni Lesnichi fővárosi újságírónak. Az újságíró a Vânători-ucca 1. számú ház előtt sétálgatott, amikor hirtelen két egyén állott eléje, akik rendőrtiszteknek adták ki magukat és felszólították, hogy kövesse őket. A meglepett ember nem ellenkezett, követte a két állítólagos rendőrtisztet, akik autóbá ültették és az Aviator Constantinescu-ucca 37. számú házába szállították. Itt kijelentették neki, hogy ha rövid időn belül nem kerít elő 2000 lejt, agyonlövők. Az újságírónál nem volt pénz és ezért úgy egyeztek meg, hogy „előzetesen szabadlábra helyezik” azzal az utasítással, hogy a következő nap reggelén köteles lesz a követelt összeget a megjelölt helyen az egyik „komiszárnak” átadnia. Szabadulása után az újságírónak első dolga volt a rendőrségre menni, ahol azt a tanácsot adták neki, hogy vegyen magához kétezer lejt 500 lejes bankjegyekben, amelyeknek számjait feljegyezték és a jel-

zett időben jelenjen meg a találkán. Minden ment, mint a karikacsapás. Az újságírónak nem sokáig kellett várakoznia a találka színhelyén, nemsokára motorkerékpáros egyén kanyarodott melléje, akiben egyik elrablóját ismerte fel. Rövid alkudozás után az újságíró átnyújtotta a motorkerékpárosnak az összeget. Ebben a pillanatban tűnt fel a láthatáron Voiculescu ügyész Mirododescu rendőrtiszt kíséretében. A zsaroló motorkerékpárjával akart menekülni, de még mielőtt messze juthatott volna, ártalmatlanná tették. Kihallgatása folyamán elmondotta, hogy Petre Talandescunak hívják, társa pedig Machlenschi Ioan. A vizsgálat folyamán megállapítást nyert, hogy mindketten közismert szélhámosok, akik ilyen vakmerő módon akartak könnyű keresethez jutni. A kereset könnyű is volt, de a büntetés, amit el kell majd viselniök, minden valószínűség szerint nehezebb lesz.

Kétévi elzárást kapott a katona-sófür, aki halálra gázolta az uccaseprőt

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Még élénk emlékeztében van az újságolvasó közönségnek az a halálos kimeneteli gázolás, amelynek áldozata Berki Péter uccaseprő volt. A szerencsétlen embert a szamosfalvi repülőflotta tehergépkocsija üttette el, amelyet Dutescu Constantin sofőr vezetett.

A sofőr ellen eljárás indult, amelynek következtében tegnap gondatlanságból okozott emberölés miatt katonai törvényszék elé került. Kihallgatása folyamán a sofőr elmondotta, hogy nem hibás a tragédiáért, ő az uccaseprő mellett hajtott el és a gép kerekei csak a seprőt üttették ki Berki Péter kezéből, aki a hirtelen rántás következtében

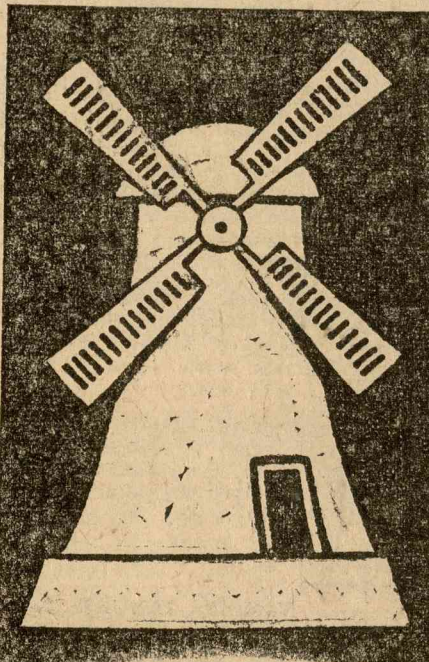
megingott és az autó kerekei alá került. A katonai törvényszék a tanúk kihallgatása után beigazolta, látta a katona-sófür bűnösségét és rövid tárgyalás után 2 évi elzárással, 5000 lejt pénzbüntetéssel sújtotta.

— Farsangi táncos teadélután a Katholikus Körben. A Katholikus Körben, Str. Kogălniceanu 7. szám alatt január 29-én, vasárnap 5 órai kezdettel farsangi táncos teadélután rendeznek. Jó bor, jó zene, jókedv. A teadélután éjjel 12 óráig tart.

FEHÉR HÉT

SZABÓ JENŐ R.-T.-nél

CLUJ, CALEA REGELE FERDINAND No. 5.

1 méter reklám vászon	Lei 16.—
1 méter mosott vászon	Lei 21.—
1 méter fehérnemű vászon	Lei 32.—
1 méter ágynemű vászon	Lei 35.—
1 méter I-a alsólepedő vászon	Lei 78.—
1 méter I-a paplanlepedő vászon	Lei 105.—
1 drb étkező szalvéta	Lei 16.—
1 hat személyes étkező garnitúra	Lei 210.—

Tekintse meg kirakatainkat!

A városok veszik át a zálogházak szabályozását és ellenőrzését

Időnként előtérbe kerül a zálogházak rendszabályozásának kérdése. Néhány évvel ezelőtt a fővárosban a kormány részéről megállapított működési szabályzat alapján zálogházi vállalat alakult, amelynek az lett volna a rendeltetése, hogy ezt a kérdést a szociális és emberbaráti szempontok figyelembe vételével rendezze. Arról is szó volt, hogy ez az új vállalkozás a nagyobb vidéki városokban is fiókokat fog felállítani. A terv azonban a fővárosi intézet felállítását után megrekedt.

Újabb jelentések szerint az illetékes

tényezők azzal a tervvel foglalkoznak, hogy a zálogházak működését és ellenőrzését új alapokra helyezik. Az ellenőrzésnek eddigi rendszere nem vezetett eredményre, mivel a felügyelet nem volt eléggé közvetlen és állandó jellegű.

A zálogházi intézménynek az új reform értelmében az a rendeltetése, hogy a városok szegényebb rétegeit megmentse értékeinek elkótya-vetyélésétől. Ebben a vonatkozásban tehát a zálogházaknak szociális és gazdasági hivatásuk van, amelyet azonban eddig nem tudtak és nem tudnak betölteni.

Egy mázsa dinamit

(LONDON.) A Scotland Yard lázas-ütemű nyomozása a titokzatos robbantások és egyéb merényletek ügyében sikeresnek látszik. A rendőrséghez közelálló körök úgy tudják, hogy

a Scotland Yard detektívjei már nyomukban vannak a tetteseknek. A Scotland Yard rendőrei és detektívjei elsősorban az írek által lakott londoni városrészekben nyomoztak és számos házkutatást hajtottak végre. A nyomozati eredmények után

a gyanu hat ír férfit terelődött, akik valamennyien közel állanak az illegális ir köztársasági sereghez. A gyanúsítottak személyleírását a Scotland Yard közölte valamennyi vidéki rendőrhatalommal. Azt hiszik, hogy a gyanús férfiak Írországra akarnak szökni.

A nyomozás során azt is megállapították, hogy az ír köztársasági sereg a múlt hét végén Északírországban titkos ülést tartott és akkor határozta el a merényletek végrehajtását.

A londoni rendőrhatalom még fokozottabb mértékben hajtja végre a biztonsági rendszabályokat. Tegnap

az egész kormányzósági negyed különleges rendőrcsapatok őrizték.

Főleg a Downingstreet, ahol a miniszterelnök lakása és a Külügyi Hivatal van, helyezték el nagyobb számú rendőri készenlést. Miután attól tartanak, hogy az ir forradalmárok merényletet kísérelnek meg Abbercorn herceg, Északírország kormányzója ellen, akit a legközelebbi napokban Londonba várnak, rendőri készenlést helyezkedett el a herceg londoni villája előtt, amely a Mayfair-negyedben van.

A Scotland Yardon tegnap egész napon át folytak a tanácskozások a rendőrség vezetői és a belügyminisztérium robbantási szakértői között. A megbeszélésekről nem adtak ki hivatalos jelentést.

Írország fővárosában, Dublinban nagy izgalom uralkodik.

De Valera miniszterelnök elnökletével este minisztertanács volt, amelynek végeztével a miniszterelnök az újságírók előtt kijelentette, hogy

kormányja súlyosan aggódik az események miatt. Északírországban a kormány tagjait állandóan őrzik.

Chamberlain miniszterelnök tegnap sir Samuel Hoare belügyminiszterrel a bombamerénylet-sorozatról tanácskozott.

Az újabban felfedezett bűnjelek között fontosabbak a birminghami villamosművek közelében történt robbantás színhelyén talált házilag készített bombákat tartalmazó zsák és Lancashire megyében egy fel nem robbant dinamitbomba. A manchesteri hajózási csatorna telepén, Hulmi közelében a rendőrség

egy mázsa dinamitot és gelignitet talált

a manchesteri villamosvezeték oszlopához kötött három zsákban. Az oszlop lábánál ébresztőóra volt, amely megállt, de újból járni kezdett, midőn a rendőrök felvették.

Londonban az összes minisztériumokat és kormányépületeket, a parlamentet, továbbá a Downing-Streetet

erős rendőrszemek őrzik.

London sűrű távbeszélő-érinkezésben áll Dublinnal. A rendőrség hét gyanús egyént keresett, akiknek valószínűleg közülük lehet a merénylethez. Az összes kikötőkben a Scotland Yard politikai osztályának titkos rendőrei figyelik az utasokat.

— Holttá nyilvánították Amelia Earhartot. Amelia Earhart, az amerikai repülőhős tragédiáját jogilag is lezárta a losangelesi törvényszék végzése. A bíróság a férj, George Puttmann könyvkiadó kérésére halottnak nyilvánította a repülőnőt, aki 1937 nyarán világkörüli útja során a Csendes óceán vidékén „repülő laboratórium”-nak nevezett gépevel nyomtalanul eltűnt.

TESTEDZÉS

Merész ujtítás!

Országut helyett park útjain rendezik meg a finnek a maratoni futóbajnokságot — A 8 kilométeres pályán mentén 200.000 nézőt helyeznek el, akik ötször láthatják a futókat

(HELSINKI.) A finn olimpiai bizottság példás szorgalommal dolgozik a helsinki olimpiász előkészületein s állandóan újabb ötletekkel tökéletesíti a jövő évi klasszikus játékok programját. Ezután az olimpiász egyik legérdekesebb számáról, a maratoni futásról van szó, amelyet igen érdekes és az eddigiektől eltérő külsőségek között akarnak megrendezni és az olimpiai komité a napokban átiratot intézett a IAAF-hez, a nemzetközi atlétikai szövetséghez, amelynek hozzájárulását kéri a tervezett merész ujtításhoz.

Az új terv szerint a maratoni futást nem országúton tartanák meg, hanem a helsinki stadiont környező gyönyörű park fák s szegélyezett, jól ápolt árnyas útjain, amelyeken 8 kilométeres változatos pályát jelölnek ki s így a versenyzőket öt kört futnak, hogy teljesítsék a maratoni távolságot.

A finn rendezőség szerint az ujtítás egy versenyzőknek, mint a közönségnek rendkívüli előnyöket nyújt. A stadiont övező

hatalmas parkban 200.000 néző kényelmesen elhelyezhető és ott haladnak el előttük verseny közben a futók, így a verseny nagy részét láthatják. A futók helyzete még előnyösebb. A kemény, rossz országut helyett kitűnő puha talajon futnak, a park fái és lombjai megvédik őket a nap tikkasztó melegétől, a futópálya egy vonalban sehol sem hosszabb 1000 méternél, tehát nem a kedélyekre lesújtóan ható végtelen hosszú fehér országutat látják állandóan maguk előtt, hanem jól ápolt színes virágágyakat, zöld mezőket s végül ami a legfontosabb, az első kör után ismerik már a pályát és be tudják osztani erejüket. A finn rendezőség meg van győződve arról, hogy ezen a pályán világrekordok fognak születni.

A terv kétségtelenül igen érdekes, előnyei kézenfekvők s ha a nemzetközi atlétikai szövetség nem ragaszkodik a hagyományokhoz, az új pályán rendezik meg az olimpiai maratoni futást.

NÉMET-NÉPRÁDIÓ CSAK 2.800 Le!
(DEUTSCHER VOLKS-EMPFANGER)
LORENZ 4-1 dinamikus super Le! 14.500
továbbá Ekko és Standard rádiók. **Csillárok**
TOTELECTRIC-nél CLUJ, REG. FERDINAND 28-a

Feloszlott Románia asztali tenisz bajnoksága. Bukarestből jelentik: A Sporting sportegyesület, amely többszörösen megnyerte Románia asztali teniszbajnokságát, a közeli napokban ülést tart, amelyen bejelenti az egyesület feloszlását. Az egyesület régóta anyagi nehézségekkel küzd és emiatt kényszerül beszüntetni működését.

Egyesületi vezetők tanácskozása Bukarestben. Bukarestből jelentik: A nemzeti bajnokságban és a ligabajnokságban szereplő egyesületek vezetői február 5-én a fővárosban értekezletet tartanak, amelynek napirendjén a labdarúgást érintő kérdések szerepelnek. Így a mérkőzéseket sújtó adók ügye, a játékosok biztosítása, stb. Az ülésen az egyesületek képviselői a következők jelennek meg: Eladescu (Venus), Cornel Lazar (Ripensia), Liviu Juga (Kinizsi), Róth Zoltán (Carpati), Cocorariu (Victoria), Misiuc (Rapid), Chiriceanu (Sportul Studentesc), ing. Damian (UDR), ing. Haret (Tricolor CFPV), dr. Buteanu (Universitatea), Maior Rosu (Mures), Löbel (TMAC), Jeronim Buzea (Crisana), stb.

Legyőzte a TMAC Palesztina bajnokságot. Telavivből jelentik: A Temesvári MAC labdarúgócsapata második portyamerkőzését tegnap Palesztina bajnokságában, a Hapoel ellen játszotta. A temesváriak kitűnő játékkal 5:2 (3:2) arányban győztek Possák (2), Tóth, Bucher és Zizic II. góljaival.

Victoria—Universitatea edzőmérkőzés lesz vasárnap délelőtt 10 órakor a városi sporttelepen.

Wazulek nyerte Németország gyorskorcsolyázó bajnokságát. Garmisch Partenkirchenből jelentik: Tegnap futottak le a német gyorskorcsolyázó bajnokság utolsó számait. 5000 méteren Stiepl győzött 8 p 36.9 mp-el, 2. Wazulek 8 p 39.6 mp, 3. Stiber 9 p 02.7 mp. 1500 m: 1. Wazulek 2 p 23.4 mp, 2. Stiepl 2 p 24.6 mp, 3. Barwa 2 p 27 mp. Az összesítés alapján a bajnoki címet Wazulek nyerte el 145.66 ponttal, 2. Stiepl 148.09 ponttal.

Juhász a Venushez szerződik? Bukarestből jelentik: Néhány nap óta a fővárosban tartózkodik Juhász, a NAC sokszoros válogatott játékosa, akivel a Venus vezetősége előrehaladott tárgyalásokat folytat szerződéséről.

Kedden dönt a FIFA a szlovák labdarúgószövetség ügyében. Párisból jelentik: Rimet, a FIFA elnöke január 31-ére összehívta a nemzetközi labdarúgószövetség végrehajtóbizottságát, hogy meghozza döntését az önálló szlovák labdarúgószövetség ügyében. A szlovákok ugyanis elszakadtak a csehektől és külön labdarúgószövetséget alakítottak s ennek engedélyezését kérték a FIFA-tól. Nemzetközi sportkörökben nagy érdeklődéssel várják: milyen döntést hoz az ügyben a nemzetközi labdarúgószövetség.

Öt perces tárgyalás után:

Elejtette a bíróság a vádat a magyar nemzetiszínű gyöngybojt miatt katonai törvényszék elé állított 8 körösfői lány ügyében

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A katonai törvényszék tanácstermében, a vádlottak számára elkerített helyiségben 8 fiatal, piros pozsgás leány áll. Hajszálya egyformán vannak öltözködve, fekete szoknya, fekete vállkendő, piros fejkendő és arcuk is olyan egyforma, tiszta, egészségtől duzzadó, hogy testvéreknek képzeli őket mindenki. A leányok némán várják a bíróság bevonulását. Egyetlen szót sem tudnak románul. A bírósági emelvényen a dobozban a szivárvány minden színében ragyogó gyöngyösmo. Páratlan izléssel és művészettel színes fonalból és gyöngyökből összeállított hajbojtok ezek, amelyeket nagy ünnepeken szoktak felvenni a leányok és amelyek között bizony magyar nemzetiszínű összetételű

is akad. De nemcsak a piros-fehér-zöld szín, hanem más szín is tarkítja a bojtok pompáját, amelyeket bűnjelként lefoglaltak a hatóságok.

A dolog ott kezdődött, hogy a múlt év júniusában váratlan razzia tartott az ünneplő és sétálgató körösfői leányok között a falu csendőrmestere. A razziaának eredménye az volt, hogy elkobozta Antal Kató, Kovács Erzsébet, Péntek Erzsébet, Szabó Katalin, Antal Anna, Antal Erzsébet, Antal Kató Brigó és Péntek Katalin leányok gyöngy bojtjait és eljárást indított igazgatás címen ellenük.

Szerencsére a katonai törvényszék sokkal nagyobb jóindulattal kezelte az ügyet, mint a csendőrmester. Negyescu katonai törvényszéki elnök ki-

hallgatta a vádlottakat, akik elmondták, hogy nem ők készítették a bojtokat, azokat anyuktól örökölték. Ezzel be is fejeződött a tárgyalás: az elnök kijelentette, hogy a bíróság elejti a leányok ellen a vádat, elkobozza a bűnjelként lefoglalt gyöngy bojtokat és egyben figyelmezteti őket, hogy hasonló összetételű színek viselésétől tartózkodjanak, mert második alkalommal nem lesz elnéző a törvény.

A katonai törvényszék bölcs és belátó eljárása nagy megkönnyebbülést szerzett a leányoknak, akik most már megnyugodva indultak a Kalotaszeg legszebb és legnevezetesebb faluja, Körösfő felé.

Teke - sport

A Nemzeti Tekedzőbajnokság Intézőbizottságának közleményel. Értesítjük mind azon játékosokat, akik az országos bajnokságok középdöntőjében 175 ponton felüli eredményt értek el, hogy résztvehetnek a bajnokság döntőjében, mely február 5-én lesz az UEC-pályán (Str. Ilie Macelar 24.) reggel 8-tól éjjel 12 óráig. A versenyműsor január 31-től kezdve megtekinthető a szövetség helyiségében (Str. Memorandului 8.) Bizottság.

Kik jutottak az országos egyéni bajnokság döntőjébe a kolozsvári kerületből? A középdöntők eredményei alapján a következő játékosok kerültek az országos egyéni bajnokság döntőjébe a kolozsvári kerületből: Somlyai Tivadar CFR Kolozsvár 191 ponttal, Cristea Augustin Minerul Egeres 191 p., Somkeréki Gábor TTT Torda 189 p., Moldvay Simon Uranus TTT 189 p., Bartók Károly TTT 189 p., Máthé József Uranus 188 p., Dózsa László Unirea Zilah 188 p., Dobos Albert Echo 188., Székely András TTT 188 p., Lénárt Miklós UAC 187 p., Cira Eugen Ardealul 187 p., Szilágyi János TTT 187 p., Crisan Andrei Victoria Nagybánya 186 p., Mandik Antal TTT 186 p., Nemes Dénes Uranus 185 p., Schreithoffer Lajos Bohém 185 p., Aszalos Ferenc UEC 184 p., Popse Simion UAC 184 p., Kovács Béla UEC 183 p., Napcu A. UEC 182 ponttal.

Sársaság

0. Nyomdászbal. A szanostartományi grafikai munkások kolozsvári szakmai szervezet a Gutenberg dalkörrel egyetemben, a munkanélküli nyomdászok fellegelője se céljából január 28-án, szombaton este 9 órai kezdettel, az „Albina” palota dísztermében (Str. Regina Maria 53.) nyomdászbal rendez. Beléptidj személyenként 25 lej és a bélyegek. Kitűnő zenéről és jó konyharól gondoskodtak.

0. Teasteélyek. A ruházati, textil és bőrpári munkások szakszervezete január hó 29-én este 6 órai kezdettel táncos teasteélyt tart a Str. Miron Costin 7. szám alatti Otthonának dísztermében. — A kolozsvári vas- és fémmunkások január hó 29-én, vasárnap este fél 9 órai kezdettel teasteélyt rendeznek a saját otthonuk dísztermében.

0. Gyűléseznek a szabóipari munkások. A kolozsvári szabóipari munkások január 30-án, hétfőn este 8 órakor az Építőmunkás Otthonban rendkívül szakmai gyűlést tartanak.

0. Angolnyelvű istentisztelet. A skót egyház vasárnap d. e. negyed 12-kor a Regál-ucca 21. szám alatt angolnyelvű istentiszteletet tart. Predikál: Rev. Th. J. Coulter.

Rádió

Vasárnap, JANUÁR 29.

Bucuresti: 7.30: Ritmikus torna, rádió-híradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 9.55: Istentisztelet. Egyházi felolvasás és zene. 13: Hírek. 13.10: A Dinicu-zenekar. 14.10: Hírek. 15.05: Vidám műsor. 18: Tánclemez. 19: Időszertű anyag. 19.15: Gramofonlemez. 20: A nemzet órája. 20.15: Gramofonlemez. 21: A hétről. 22: Hírek. 22.15: A rádiózenekar hangversenye. 23: Hírek, utána rádiózenekar, közlemények.

Budapest I. 9: Hanglemez. 9.40: Hírek. 11.55: Református istentisztelet. 12: Egyházi ének és szentbeszéd. 13: Zenekar. 15: Hanglemez. 16: Gazdák. 16.45: Kamara kórus. 17.30: Előadás. 19.15: Előadás. 19.40: Magyar nóták. 20.40: Sport. 20.50: Hanglemez. 21.15: Balalajka és énekhangverseny. 22: Ady Endre emlékest. 22.50: Hírek. 23.10: Szalonzene. 24: Hírek. 24.10: A magyar nyelv. 24.10: A magyar öklívivő csapatbajnokság elődöntője. helyszíni közvetítés. 1.05: Hírek.

Az igazi erdélyi szellem

Az egyetemes erdélyi magyarság körében igazi nagy örömet és meglepetést váltott ki az a hivatalos jellegű híradás, hogy az ittélő magyarság vezetői és a felelős kormánytényezők között megállapodás jött létre. Elvi és gyakorlati jellegű megállapodásról van szó, amelynek értelmében a romániai magyarság is teljes erővel bekapcsolódik a „Nemzeti Ujjászületés Frontjához” nagyfontosságú országépítő munkájába és ezen az alapon, illetve ezzel egyidejűleg gróf Bánffy Miklós vezetésével külön szervezet alakítható, hogy az a magyarság közművelődési, gazdasági és társadalmi ügyeit intézze. Ennek a szervezetnek életrehívása magától értetődően megfelelő előkészítést, széleskörű megbeszélést és megvitátást, továbbá programszerű, céltudatos megteremtést igényel. Minthogy pedig a kormányzattal történt tárgyalásokat gróf Bánffy mellett olyan széleslátókörű, alapos felkészültségű és a dolgok mélyére néző egyéniségek végezték, mint dr. gróf Bethlen György, dr. Szász Pál, dr. Gyárfás Elemér és mások, nincsen is kétség aziránt, hogy az új magyar népközüsségi szervezet az egyetemes szükségleteknek megfelelő is lesz.

Mégis helyénvalónak látszik, hogy a nagyjelentőségű lépéssel kapcsolatosan néhány előzetes elvi jellegű megállapítást lefektessünk. Elsősorban is azt, hogy ebben az új szervezetben az igazi erdélyi szellemnek kell érvényesülnie. A haladó, az élethez igazodó, a faji és egyetemes érdekeket céltudatosan összehangoló erdélyi szellemnek, a teremtető munka szellemének. Kiinduló pontnak kell lennie az egész mozgalmánál annak az elvnek, hogy ebben a munkában minden tisztaszándékú, hű magyarra szükség van, társadalmi és osztálykülönbség nélkül. Tehát nemcsak a szellemi rétegeket kell magába ölelnie, az ugynevezett uri osztályt, hanem az iparost, a kereskedőt, a kisgazdát, akinek fokozott szerepet is kell itt juttatni, főleg gazdasági vonatkozásban, továbbá a magyar munkát.

A magyar szellemi, gazdasági, társadalmi rendszer új felépítésének kell elkövetkeznie, alulról felfelé, mint ahogy azt éppen az EGE-nél is láttuk. Azért minden erőt számba kell venni, minden értéket frontba állítani, mert a sokszínűség, sokszínűség, változatosság és értékgazdagság elvének kell diadalmaskodnia. Nem szabad senkit se elnémulásra ítélni és némaságra kárhoztatni, nem szabad egyes csoportokat előnyben részesíteni a többiek rovására. Nem szabad tételekben hagyni teszteteket és intézményeket és kifejezteni az építőmunka csatásorából értékes elemeket, csak azért, mert esetleg a világnézetük, vagy állásfoglalásuk nem tökéletesen egyezik az élen állókkal. Éppen ezért nem lehet és nem szabad a legapróbb részletekbe menő szigorú irányelveket kiszabni, hanem csak általános, nagy direktívákat. A főcél legyen a meglevő erők, értékek és intézmények harmonikus egybevelése, szükség szerinti ujjászervezésük és kiegészítésük az egység, a minél teljesebb összefoglalás, a munka teremtető ütemében. Ki-ki a maga helyén és a maga képességeivel.

És nem szabad megtörténnie annak, hogy például írók elnémulása kényszerüljenek ilyen, vagy olyan okok miatt, vagy hogy például a Baumgarten-díjasok közé mindig csak egy bizonyos írócsoport tagjai kerülhessenek itteni véleményezés alapján, avagy például olyan eset, hogy erdélyi képzőművészeti kiállítást rendezzenek úgy, hogy abból a legjelentősebb erdélyi festőművészek Szopos, Tóth, Kiss, Kriszán, Ziffer, Mikola stb. kimaradhassanak, amiként az sem fordulhat elő többé, hogy a könyvheteken az erdélyi könyvet csak egy kiadó vállalat kiadványai képviselhessék, stb.

Örölni kell annak, hogy Erdélyben különböző írói, művészi csoportok vannak, hogy közművelődési intézmények, egyesületek (EMKE, EIT, EME, EKE, Kemény Zsigmond-társaság, Arany János társaság, Székely Múzeum, Szigligeti társaság stb.) léteznek, örölni annak, hogy van Erdélyben szépen bon-

takozó tudományos élet, különféle természetesen mindig csak a tisztaszándékú és erkölcsös megmozdulásokra és egyéniségekre gondolunk — sajtóorgániumok, van képzőművészetünk, színművészetünk, Dalosszövevényünk, nagy multu egyházi és társadalmi közéletünk stb. Ezeket mind-mind bele kell kapcsolni a nagy összefogó és egységesítő munkába. És áll ez a tétel irodalmi, művészeti, társadalmi, gazdasági, egyházi téren és vonatkozásban egyaránt, jótékony és egyéb mozgalmainkban és általában az egész magyar alkotó élet arcvonalán.

Mert így lesz és csakis így lehet a szervezet az igazi erdélyi szellem kifejeződése és az, aminek lennie kell: összefoglalás és egység. A szeretet és a testvéri összetartozandóság nagy dinamikus erők és csodákat tudnak teremteni. Mi pedig éppen ezeket a csodákat várjuk. A csoportokhoz tartozások még nem jelentenek és nem is jelenthetnek széttagoltságot és az a nagy egysegből való kivánni akarást. A szét húzó elkülönülések és különállások korra pedig lejárt és a részek, a csoportok hatalmas egységekbe való összefoglalásának idejét éljük. Ennek a szellemnek kell tehát izzig-vérig áthatnia, mindazokat, akik vezetői lesznek a romániai magyarság új életmozgalmának és mindazokat is, akik a megmozdulás közkeletű kivánnak és fognak lenni. Fegyelem, faji összetartás és öntudat, munkateljesítés és kötelességérzet — a Ma kemény parancsszavai és az új idők követelményeihez és parancsszavaihoz igazodva kell most ezen az uton járni.

A teljes és összefoglaló nemzetegység útján. Fajunk és az egyetemesség javára — és országunk dicsőségére.

De úgy is legyen!

(w.)

Negyvenkétezer lej lóg a zsinagon...

Leleplezte a rendőrség a Hargitay vezérigazgató lakásán történt lopás tettését a szobaleány szeméjében

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Megirtuk, hogy Hargitay Bertalan, az Erdélyi Bank vezérigazgatójának lakásán betörés történt és ismeretlen tettes 42.000 lejt vitt magával.

A nyomozás teljes erővel megindult és 24 óra leforgása alatt sikerült a tettest Mátyás Péter Ilona 20 éves tordaszentlázslói illetőségű asszony személyében elfogni, aki mint szobaleány, a károsult szolgálatában állott.

A szobaleány kihallgatása folyamán beismerte tettét. Elmondotta hogy a lopásra napok óta készült. Tudomása volt arról, hogy

Hargitay Bertalané, az Árvaleány-nevelő Otthon elnöknője, az Otthon mult hét folyamán megrendezett igen sikerült báljának jövedelmét a lakás fehérneműs szekrényében egy kazettában helyezte el.

Csütörtökön este Hargitayné a Magyar Zenekonzervatórium szimfonikus hangversenyén vett részt. Mivel Hargitay Bertalan vezérigazgató sem tartózkodott otthon, mert külföldi körúton van, a szobaleány elérkezettnek látta az időt, hogy végrehajtsa tettét. Azt mondta a szakácsnénak, hogy fürdeni készül és senki se zavarja.

Ezt az időt arra használta fel, hogy belopózott a szobába, majd pedig egy másik szekrény kulcsával kinyitotta a fehérneműs szekrényt, majd a szekrény zárást. Magához vette a pénzt, de nem tudta, hogy mihez kezdjen vele. Attól való félelmében, hogy megtalálják nála, ravasz trükkhöz folyamodott. Összecsomagolta és egy újságpapírba göngyölítette, majd hosszú zsinagré kötve kieresztette a gyermekszoba ablakán.

Az volt a terve, hogy másnap reggel magához veszi az összeget.

Ravasz terve nem sikerült. Urnőjének már az első percekben feltűnt ideges viselkedése, ami nem kerülhette el a detektívek figyelmét sem. Vallatára fogták, de tagadt. Később mégis csak megtört és bevallotta tettét.

Reuter jelenti:

(VARSO.) A Gazeta Polska értesülése szerint Yuli Kaganovitsot most a külkereskedelem helyettes népbiztosává nevezték ki. Ő a harmadik Kaganovits, aki bevonult a vezetők közé. A legidősebb Lázár, legbizalmasabb munkatársa Sztalinnak, helyettes kommunispartí főtájtár. A második fivér Mihály, a légügyi kormánybiztos. A Kaganovitsok különben sőgorai Sztalinnak.

(LONDON.) A brit kormány a Buckingham-palota őrzésére különkarhatalmi csapatokat vezényelt ki, ugyszintén a saudringhami villa védelmére is. A hivatalos közlemény megjegyzi, hogy a rendszabály elővigyázatosságból történt.

(DUBLIN.) Az ír szabadállam elnökét, Hydet és miniszterelnökét De Valerát, akik ellen állítólag puccsot terveztek külön biztonsági szervek őrzik.

(BERLIN.) Baldur von Schirach ifjusági vezér nagy beszédet tartott, amelyben felhívta a Harmadik Birodalom ifjait és leányait, hogy kezdjék meg a harcot a nikotin és az alkohol ellen.

(OSLO.) A német Arsenal gőzöst, amely a Tromsö közeli partok mentén elsüllyedt és szétrombolta a város villamosvezetékét kábelét, most kiemelték, hogy a világtáji zavarokat megszüntessék.

(TOKIO.) Csag-Kai-Sek marsall Wellington Koo népszövetségi megbízottat és párisi kínai követet külügyminiszterre nevezte ki.

(MEXICO CITY.) A mexikói fővárosban tegnap 3000 résztvevővel heves zsidóellenes tüntetés zajlott le.

(LONDON.) Az Essexi áradások katasztrófális méreteket öltöttek. Ipswichben az emberek százai ülnek a házfedelekben, várva a megmentőket, mert az egész város víz alatt van.

(JANGPUR.) Jangpurban tegnap véres összetűzés volt az indiai alkirályi karhatalom és a mozlímok között. A verekezésnek 7 halálos és 32 sebesült áldozata van.

(CHERBOURG.) Léni Riefenstahl, az olimpiai film készítője tegnap Newyorkból jövet Cherbourgba érkezett. Az újságíróknak kijelentette, hogy Amerikában Holly wood kivételével mindenütt szívesen fogadták. Ott azonban feltűnő hidegek voltak, mert az egész filmipar németellenes kezekben van.

Megkezdődött

„A FEHER HET”

A.B.C. OLCSÓ TEXTILÁRUHÁZÁBAN
CLUJ, STR. G. N. NE CULCIA 1.
BEJARAT A KAPU ALATT.

1 mtr. Vászón	Lei 15	1 drb. Agyneművászón	Lei 32
1 mtr. Mosottvászón	16	140 cm. széles	
1 mtr. Zetir	16	Lepedő vászón	Lei 58
1 mtr. Fehérn. sifon	24	150 cm. széles	
1 mtr. Fehérn. tusor	24	Lepedő vászón	Lei 63
1 „ Fehérn. vászón	29	180 cm. széles	
1 drb. Étkező abrosz	Lei 99	Paplanlepedő vászón	Lei 98
		1 drb. Torlőköző	Lei 16

Apróhirdetések

ADÁS-VÉTEL

SCHIMBÁSOK figyelmébe. Elsőrendű lovak Háraknál kaphatók. Str. Baia Someneni. Telefon 36-23. (V 1837)

MOTORBICIKLI, világmárka, sürgős elutazás miatt olcsón eladó. Str. Călugărețor 8. (945)

PIANINO, boltstélási, vitrines pult eladó. Str. Neculcea 2. I. em. Ūrmösi. (925)

LUXUSAUTÓ négyüléses nagyon olcsón eladó. Érdeklődők adják címeiket a kiadóba „Amerika” jelígre. (950)

Mély gyermekkosci sötétkék, modern, olcsón eladó. Str. Dragos Voda 24. (952)

POSTABÉLYEKEKET román, külföldi, gyűjteményeket legelőnyösebben vásárolok. Str. Francisc David 9. (957)

EGY kis telek szoba, konyha udvarral, a központban sürgős eladó 80.000 lejért. Értekezni: Str. Scărilor 2. (958)

RÖVID kereszthúros zongorát vennék. Str. Greceanu 19. (959)

ELADÓ egy bécsi gyártmányu zongora. Str. Greceanu 19. (960)

NÉGYHENGES teherautó, Ford, prima állapotban olcsón eladó Telefon 12-14. Str. Brătianu 33. (963)

MODERN gyermekkosci eladó. S. Noti Cal. Marechal Foch 59. (965)

UJ topolyaháló és egyéb új butordarabok eladók. Str. Goldis Vasile 20-c., hátul az udvarban. (967)

EBÉDLŐKREDENC kézfáragásu márvánnyal, asztal, borszekek olcsón eladó. Str. Mico 44. (968)

EGY kerékpár sürgős eladó. Str. Romulus 57. (969)

ELTÁVOZÁS miatt sürgős eladó Donat-uton 2 szobás, komfortos ház nagy kerttel 250 ezer lej. Iorga-uccában 4 szobás, konyhás, stb. 600 ezer lej. Paris-uccában 2 szoba, konyha, nagy üzlethelyiség, istálló sarokház 240 ezer lej. Kamilli ügynőse, Str. Brătianu 33. (977)

RITKA alkalmi vétel. Belvárosi emeletes bérház 17 lakással 850 ezer lejért sürgős eladó. Kamilli ügynőse, Str. Brătianu 33. (996)

KAMILLI JÓZSEF ingatlan ügynőse, Str. Brătianu 33. Ha házat akar venni, úgy forduljon bizalommal hozzám, vagyis a legrégebben fennálló ingatlanforgalmi irodámhoz, ahol a legkisebb kertes családi háztól, a legmodernebb bérpalotáig legnagyobb választékkal rendelkezünk. (998)

9000 lejtől modern dió teleházak eladók. Cal. Reg. Carol II. 137. Băcănie. (999)

ELADÓ telek, szoba, konyha, speisz, Str. Popest 16. Kerekdomb mellett. (1000)

ELADÓ sarokparcella Str. Lemeni 400 nm. Erd. Str. Pasteur 6. portásnál. (1001)

VADONATUJ pihepárnák eladók. Erd. Str. Praporgescu 3. Restaurant. (1002)

MINDENFELE pince, padlás lomokat: vas, ruha, varrógép, butor, könyv, papír, stb. veszek. Levelezőlap hívásra házhoz megyek. Klein Lázár, P. Abator 3. (1003)

HÖLGYFODRÁSZAT a város legfogalmasabb helyén eladó. Levelet a „Jóestét!” kiadóhivatalába kérek „Jó marka” jelígre. (1006)

6 drb. új piké elejű szmoking ing olcsón eladó, estleg darabonként is. Kogălniceanu 27. (1752)

VASRÁCSOT, (vagy alkatrészeit) használtat megvételre keresek. Ajánlatokat „Alkalmi” jelígre Novába, Str. Memorandului 16. (N1753)

RÉRI hegedű, gyermekkabát, siruha, asztalka és fűrészpör eladó. Wilson 6. (N1757)

NUTRIÁT vennék. Ajánlatokat „Kifogástalan állapotban” jelígre a kiadóba. (N1760)

MINDENMÉ aranytárgyakat, valamint aranyfogakat legmagasabb árban veszek. Szilágyi Márton ékszerész. Reg. Maria 7. (N1765)

KERESZTHÚROS zongora, ebédő és uriszoba szőnyegekkel, velencei üvegcsillár, antik vitrinek olcsón eladók. Bizomány, Sternberg vétel és eladási üzletben. Reg. Maria 29. (N1766)

GYEREKKOSCI eladó. Str. Sălci 27. (972)

FÜRDŐKAD, karsbadi porcellán szervíz eladó. Str. Vlaicu 7. (974)

SINGER csolnakos varrógép, tizedes mérleg súlyokkal eladó. Str. Vlaicu 7. (975)

TÖBB jövedelmező ház, néhány ház hely és ház helynek alkalmas egyholdas ingatlan olcsón eladók. Dr. Baróthy ügyvéd. Cal. Reg. Ferdinand 89. (978)

Minden este a SZOMJAS KROKODIL

A premier átütő sikere alapján a színház még szerda estig tűzte ki Szilágyi László, Harmath Imre és Márkus Alfréd nagy téli revü-operettjét, A szomjas krokodilt. Minthogy a darab al a színház ezután turnéra indul, ajánlatos, hogy aki látni akarja, ezen a héten nézze meg A szomjas krokodilt.

Vasárnap délután háromkor: Nincs szebb, mint a szerelem, olcsó helyárrakkal

A karácsonyi ünnepek nagysikerű, bájos újdonsága, a Nincs szebb, mint a szerelem című operett, holnap három órakor először kerül színre olcsó helyárrakkal.

ÁLLAST KAPHAT

HAVI 14 ezer lejt jövedelmező szencziósan bevált matematikai módszer kihasználásához társ kerestetik sinaiai kirándulásokra. Komoly szándéku urak, vagy hölgyek ajánlatait „Kellő tőke 15.000” jelígre a kiadóba kérem. (VN1703)

BÉKÁS hegyközség keres március elsejéi belépésre pástort. 21–50 év közötti, egészséges, írni-olvasni tudó, büntetlen előéletű egyének pályázatukat Orosz János elnökhöz, Cluj, Calea Marechal Foch 101. alá adják be. (957)

TANULÓ felvétetik Str. Paris 24. Edison mozi mellett. (944)

ÜGYES fiut tanulónak felvesz cimfésztet. Str. Baba Novac 8. (966)

JÓ bizonyítványokkal rendelkező, jól főző mindent keresek kis családhoz. Str. Saguna 8. (988)

ROMÁNUL tudó kiszolgálófiut vendéglőbe azonnal felveszek. P. M. Viteazul 9. (1004)

JÓLFŐZŐ mindenek szakácsnőt keres házaspár elsejére. Reg. Ferdinand 14. II. em. ucca felől. (N1756)

SELECT büffébe tálcáról árusító ügyes leány, vagy asszony azonnal felvétetik. Je lentkezni délután 3-tól. (1007)

TANULÓFIUT felveszek. Becze szobás ga, P. Unirii 21. I. (N1759)

FELVÉTEK egy ügyes fiu kifutónak, vagy tanulónak. Croitoria Motisan, Memorandului 4. Cluj. (N1761)

BEJÁRÓ kerestetik azonnalra. Bixen spaner, Gen. Poetas 29. (N1762)

FIUT tanulónak felveszek. Fisch Miklós szabósága. I. Maniu 6. (N1764)

FÉRFIFEHÉRNEMŰ varróleányt, csakis elsőrendűt azonnalra felveszek „Albítex” fehérneműszalon, Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 5. I. em. (1010)

KIS család keres megbízható főzítudó, gyermekszerető, egyedülálló jobb nőt. Cim a kiadóban. (1011)

ASSZISZTENSNŐ felveszek rendelőbe legalább 4 középiskolát végzett kisasszonyt. Cim a kiadóban. (1013)

EGY perfekt románul tudó kisleány trafikba felvétetik. Str. Reg. Maria 48. (1016)

KERESEK fiatal keresztény ügynököt könyv terjesztésére. Cim a kiadóban. (T1838)

KÜLÖNFÉLÉK

OPERATÓR P. Unirii-ig elvesztett szemüveget jutalom ellenében szíveskedjék leadni Tapitexnél, Cal. Regele Ferdinand 9. (954)

TÖBB évi gyakorlatlalt kenyér árusítását venném át, garanciával, esetleg hasonló állást keresek. Ugyanott főzőkemen ce eladó. Cim a kiadóban. (977)

DELAMERIKAI kívándorlóknak spányol órát adok jutányosan. Blum, „Libro” kölcsönkönyvtár. (981)

LEGMODERNEBB angol és francia női szabást tanítok. Östreicherné, Str. Vladimirescu 17. (992)

SELYEMJELMEZÉK hölgyeknek vidékre is. Cluj, Str. Fântânele 35. Jámornánál. (V1005)

ZENEAKADÉMISTA, zeneelmélet és hegedű tanítást jutányosan vállal. Wilson 6. alsó lépcső. (N1758)

HÖLGYEK figyelmébe. Tisztelettel értesitem a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy apám, idősebb Mussa Gyula hölgyfodrászüzletének vezetését február 1-től átveszem. A leggondosabb kiszolgálást garantálva, azt Pál Feri Perdéli Bandi és Kovács Gabi hölgyfodrászokkal. „Etoile” név alatt tovább folytatom. Szíves pártfogást kér ifj. Mussa Gyula, P. Unirii 23. (N1775)

SZABÁSZAT tanítás Gelich Edit volt ipariskolai tanárnőnél. Str. Regál 38. (N1776)

KIADÓ LAKÁS

KÜLÖNÁLLÓ csinos garzonlakás napos terrasszal kiadó. Str. Elisabeta 30. sz. (942)

DOHÁNYTÖZSDE azonnal kiadó. Str. I. G. Duca 5. Értekezni: Str. Avram Iancu 13. szám. (946)

EGY uccai parkettes különbejáratu szoba és egy nagy terem műhelynek vagy raktárnak azonnalra kiadó. Cal. Decebal 15. szám. (964)

SZOBA, konyhás lakás speizzal azonnalra kiadó. Greceanu ucca 9. Iliescunál. (970)

KIADÓK főposta mellett szép napos helyiségek vízkagylóval irodának, műteremnek, udvari üzletnek. Str. Cons. National 3. (udvaron jobbra.) (N1754)

A Cluj, Str. I. G. Duca 3. ház azon része, hol jelenleg a Cehoslovaca cég üzlethelyisége van, a jelenlegi állapotban, vagy több üzlethelyiségre osztottan f. év május hó 1-től kezdődőleg kiadó. Közlebbi információ házfelügyelőnél kapható. (N1755)

ELEGANS uccai különbejáratu butorozott szoba kiadó. Szolid zsidó leányt lakótársnak vennék. Str. Reg. Maria 48. (973)

KÜLÖNBEJÁRATU szoba butorral, vagy anélkül, fürdőszoba használatlalt is kiadó. Motilor 115. (971)

KÉT szobás, komfortos lakás kiadó. Str. Avram Iancu 16. (979)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba fürdőszobával kiadó kertes villában. Str. Grigorescu 8-a. (980)

EMELETES házban, háromszobás, modern komfortos lakást keresek, lehetőleg központban, Str. Saguna 8. (989)

KIADÓ március 1-re 2 szobás, komfortos lakás. Str. Gojdu 11. (995)

BALKONOS szoba butorozva kiadó febr. 1-re. Str. Dorobanților 36. (N1749)

KIS különbejáratu butorozott szoba azonnal kiadó. Str. Mărgineasa 19. (N1751)

BUTOROZOTT szoba kiadó sétatér mellett. Str. Cosbuc 6. (N1750)

JÓLMENŐ fűszerüzlet lakással együtt kiadó. Motilor 110. (N1767)

KIADÓ butorozott szoba azonnalra, Str. Brătianu 33. (N1768)

EGY szoba azonnal kiadó. Uzinele Electrice 13. Sporttelep mellett. (N1771)

SZÉP nagy szoba, konyha, speisz, vízvezetékkel kiadó. Cal. Traian 84. (N1772)

LAKÁST KERES

2 vagy 3 szobás komfortos lakást keresek központban május 1-ére. Cimeket a kiadóba kérek „Központ II.” jelígre. (943)

SZOBÁT kapualatti bejáratlalt butor nélkül, esetleg butorozva február 1-ére keresek. Leveleket „Fiatalember” jelígre a kiadóba kérek. (947)

FIATAL házaspár keres 2 szobás komfortos lakást, esetleg konyha nélkül is. Cimeket „Fiatalpár” jelígre kiadóba. (961)

KERESEK május 1-re belvárosi kertes házban 3 szobás, komfortos lakást. Berkes mérnök, Str. Bucovina 26. (984)

LAKÁSOK bérbeadásával és vevésével foglalkozik, „Biroul „Increderea” P. Unirii 18. Tel.: 2332. Keresünk: 2 szoba, konyhát komfortlalt központban. 6–7 szobát, két konyhával és két fürdőszobával, lehetőleg egyazonépületben, központban. Két szoba, konyhát, lehetőleg egyedül az udvarban. Két szoba, konyhát komfortlalt. Szoba, konyhát. Három szoba, konyhát, komfortlalt központban. Szobát, előszobával. Földszinti 2 szoba, konyhát. Két szobát, komfortlalt. 2 szoba, konyhát közel központ. 3 szoba, konyhát, fürdőszobával. Biroul „Increderea”, P. Unirii 18. Telefon: 2332. (986)

MAJUS, vagy június 1-re 2–3 szobáig fürdőszoba, szükséges mellékhelyiségekkel, külön telken, lehetőleg nagyobb udvarral kerestetik. Ajánlatokat „Máthé” jelígre a kiadóba kérek. (1018)

MODERN, kétszobás, komfortos lakást keresek a központban legkésőbb májusra. Cimeket „Modern” jelígre kérek. (993)

Színház

Szombat d. u. 4: **Sicc urfi**. (Gyermekeköladás igen olcsó helyárrakkal.)

Este 9: **A szomjas krokodil**. (Rendes bérlet 21. szám.)

Vasárnap d. u. 3: **Nincs szebb, mint a szerelem**. (Első olcsó helyáras előadás.)

Délután 6: **A szomjas krokodil**.

Este 9: **A szomjas krokodil**.

Hétfő fél 9: **A szomjas krokodil**. (Ötöd-ször.)

Kedd, fél 9: **A szomjas krokodil**. (Hatod-ször.)

Szerda fél 9: **A szomjas krokodil**. (Heted-ször.)

Hirek

NAPTÁR. 1939. Január 29. Vasárnap.
Róm. kat.: Sz. sz. Ferenc. Prot.: Adél.
Ort.: Tridodium. Izr.: 9 Sevath.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, félévre 280, negyedévre
150, egy hónapra 50 lej.

JÓESTÉT!

RÉMES

Csopakiné: Képzeld drágám, amióta kivették a férjem manduláját, tizenöt kilóval kevesebbet nyom.

Tirpogyné: Hát ez rémes kedves szomszédasszony, mert én tizenöt kiló manduláról még soh. nem hallottam.

EGYETLEN KIUT

Nagy: Nem tudom mi történt velem, kezdtem elveszíteni az emlékezőtehetségemet. Adj tanácsot, mit csináljak.

Kiss: Legokosabban cselekszel, ha adóságot csinálsz, legalább nem fogod tudni, hogy kik a hitelezőid.

Ügyeletes gyógyszerárak. Január hó 28-án, szombaton reggeltől február 4-én, szombaton reggelig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Fortuna, Unirii-tér; Hygea, Mihail Viteazul-tér; Victória, Regele Ferdinand-ut; Scitropa, Stefan cel Mare-tér.

JÓ ÉS OLCSÓ BÖRT ÉS TALPAT. Kozák börtületben kaphat. Cluj, Bata Mihai Viteazul 15.

A kolozsvári pénzügyi tisztviselők egyesülete január 28-án tartja nagyszabásu bálját. A kolozsvári pénzügyi tisztviselők egyesülete szombaton este a II. Károly király Ófelségéről elnevezett egyetemi akadémia termeiben rendezi meg nagyszabásu bálját, amelynek tiszta jövedelme a pénzügyi tisztviselők segélyalapját fogja gyarapítani. A nagyszabásu bál védnökei Ioan Bacheru pénzügyi vezérfelügyelő, Ioan Androne pénzügyi felügyelő, J. Victorian Cucu pénzügyigazgató. A bál rendezőségének az élén a pénzügyi tisztviselők egyesületének következő tisztjára buzgalkodik: Grigore Vladareanu elnök, dr. Emil Pop és Vladimir Munteanu alelnökök, Ioan Caprariu, Iuliu Bogdan, Gheorghe Dragusin, Matei Sassu, Tudor Olteanu és Vasile Galatiuc adófelügyelők, illetve pénzügyi fő-tisztviselők.

Adóvallomási Ivek

Kereskedők, iparosok, háztulajdonosok, szabadfoglalkozásuk, bérlok részére, ház bér szerződések, személyzet bejelentő iverk, ipartügyi felügyelőséghez, betegsegélyzői havi és havi befizetési iverk hivatalos kiadásban csak **ANCA**

könyvkereskedésében, Cluj kaphatók.

Időjárásjelentés. A bukaresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a légnyomás sülyed, felhős ég és északi szél mellett a hőmérséklet is csökken, sok helyen — különösen este és reggel — köd, egyes helyeken eső, havas eső.

A közönség figyelmébe. Tudomásunkra jutott, hogy felelőtlen elemek a Székely Alkalmazottak, illetve a Székely Alkalmazottak Társasága nevében gyűjtéseket eszközölnek különböző célokra. A közönség tudomására hozzuk, hogy a Székely Alkalmazottak Társasága, amely a Kolozsváron élő székely alkalmazottak érdekeit képviseli, semmiféle gyűjtést rendezni nem szokott. Ha valaki valamilyen célra a székely alkalmazottak nevében, vagy a székely alkalmazottak újságja nevében gyűjtéseket eszközölne, azonnal a hatóságnak átadni sziveskedjenek. Székely Alkalmazottak Társaságának vezetősége: Szabó András elnök, Kibédi Albert főtájtár.

Itélt a Tábla a Miess-cég betörői ügyében

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári bűnügyi tábla tegnap tartotta meg a fő tárgyalást a Miess-cég betörőinek ügyében, akik — mint megírtuk — a pincefal kibontásával behatoltak az irodahelyiségbe és onnan közel félmillió lej vitték magukkal. A rendőrség azonban a tetteseket: Palinszky Sámuel és Tabak Berlet hamarosan kézrekerítette, míg Libschin Mihály nyomtalanul eltűnt. Az ítélet ellen Palinszky felebbezett, de ugyancsak felebbezéssel élt Libschin is, akit a lengyel hatóságok Varsóban tartóztattak le és a kiadatási eljárás lefolytatása után kiszolgáltatták a román hatóságoknak.

A bűnügyi tábla legutóbbi tárgyalásán Libschin bizonyítási eljárás elrendelését kérte arra nézve, hogy a betörés napján Csernovicban tartózkodott.

A tábla ezt el is rendelte és a tegnapi tárgyaláson több tanut hallgattak ki, akik igazolták is a vádlott állítását. Az ügyész vádbeszédében kérte Palinszky Sámuel büntetésének megerősítését, míg Libschin sorsát a bíróság belátására bízta. Ciugudeanu dr. ügyvéd védőbeszédében rámutatott arra, hogy Libschin bűnösségére csak a többi vádlottak vallomásából lehetett következtetni, akik azért vallottak ellene, hogy ezzel saját helyzetükön könnyítsenek. Miután beigazolást nyert, hogy védenca a betörés napján nem járhatott Kolozsváron, mert Csernovicban tartózkodott, felmentő ítéletet kért. A bűnügyi tábla hosszas tanácskozás után hozta meg döntését, amellyel megerősítette Palinszky 2 év és 8 hónapi fegyházbüntetését, míg Libschint felmentette a vád és következményei alól.

A Semmitőszék dönt

az állampolgársági revizló körülményeiről jogi kérdésben

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Érdekes jogi kérdés merült fel tegnap a kolozsvári ítéletábra előtt a zsidóvallású lakosok állampolgársági reviziójának során. A kolozsvári törvényszék több tanácsa az olyan ügyekben, amelyek az ügyész előbbbevezése folytán kerültek a másodfokú bíróság elé, nem adott helyet újabb bizonyítási eljárásnak és kizárólag a járásbíróhoz beterjesztett iratok alapján döntött. Most több zsidóvallású polgár felfolyamodással fordult a táblához, amelyben kérik annak kimondását, hogy az állampolgársági fel-

lülvizsgálatra vonatkozó törvényben előírt legfelső fórum, a törvényszék, nem felelt meg az alkotmányban lefektetett felfolyamodási jognak. Bár a törvény nem mondja ki, de a táblához mégis lehet felfolyamodással élni. Deutsch Simon bánffyhungyadi kereskedő ügyében dr. Pop Alexandru ügyvéd fejtegette ki jogi álláspontját, a tábla azonban nem döntött érdemben, mert magát illetéktelennek mondotta ki, hanem az iratcsomót és a hasonló ügyeknek a Semmitőszékhez való beterjesztését rendelte el.

Elmebeteg asszony a vasuti kocsik alatt. Kispeszt vasutállomáson a szolgálatot teljesítő vasutasok arra lettek figyelmesek, hogy az egyik, tolatás előtt álló szerelvény alatt egy idősebb, csapzott hajú asszony, máskül négykézláb, leintették a mozdony vezetőjét és az asszonyt felszólították, hogy jöjjön ki a kocsik alól. A szerencsétlen nő — aki rölkéssőbb kiderült, hogy elmebajos — a felszólításnak nem tett eleget. Az állomás személyzete utána vetette magát és közel negyedóráig tartott a hajsz, mialatt az állomás egész forgalma megbénult. A helyszíre érkezett mentők lefoglalták az akkor már dühöngő asszonyt és beszállították a kispesti kapitányságra. Csak annyit sikerült róla megállapítani, hogy Bánó Kalalinak hívják. Elmebetegintézetbe vitték.

Érettségizett betörőkből álló banda fosztogatta a fővárosi lakásokat. Bukarestből jelentik: Tegnapi számunkban megírtuk, hogy a rendőrség kiterjedt és veszedelmes tolvaj-betörőbanda nyomára jutott. A banda vezetőit: Nathan Poplinger, Jacob Dobrin és Vasile Noef fiatalembereket letartóztatták. A vizsgálat folyamán kiderült, hogy mindhármán érettségiztek és a két első — amint a fővárosból érkezett jelentés mondja — két ottani lapnál dolgoztak mint alkalmi riporter. Le tartóztatásuk alkalmával hurokra kerültek társaik is, avallamint mindazok az orgazdák, akikkel összeköttetésben állottak.

Egyéves oktatást szab meg Shvoy püspök a kikeresztelkedés előtt. Székely fehérvárról jelentik: Shvoy Lajos megyéspüspök körlevelében elrendeli, hogy a zsidók kikeresztelkedését egy évig tartó oktatás előzze meg. A múlt évben tizenhét zsidót kereszteltek meg a székelyfehérvári egyházmegyében. Most a püspök elrendeli, hogy a kikeresztelkedőket vezessék be a katolikus életbe, mert nem elegendő az, hogy az illető tudja a főbb imádságokat és a katolikus elemi iskolások módjára megismerje. A komoly és gyakorlati előkészítés idejéig egy évben szabja meg, hogy a 20-40 év zsidó szokásai és felfogásaiból hithű, öntudatos, a katolikus szokásokban és szertartásokban jártas katolikus nevelődjenek.

Élénk vita a gyapjuhárisonya körül. Az ausztriai női szövetség szidneyi értekezletén elhatározta, hogy felkéri a kenti hercegnőt, akinek férje a jövő évben Ausztrália főkörmányzója lesz, hogy ausztriai tartózkodása alatt gyapjuhárisonyat viseljen. Az ausztriai nők azt remélik, hogy a kenti hercegnő, mint a női divat világszerte elismert diktátora, ezzel a merész lépéssel ismét népszerűvé teszi a gyapjuhárisonya viselését, ami nagyban fel lendítené a gyapjutermetelést. Ausztrália egyik legfontosabb östermelési ágát. A határozat még Ausztráliában is élénk bírálatban részesült; főként az ifjabb női nemzedék hangzottatja, hogy még a sem hajlandók bokáikat gyapjuhárisonnyával vastagítani.

Váltóhamisítással vádolt orvos a törvényszék előtt. A kolozsvári törvényszék Verduca-Breban tanácsa tegnap tárgyalta dr. Lengyel Sándor dési orvos váltóhamisítási ügyét. A vád szerint az orvos közel félmillió lejre hamisított váltókat szűlei nevére, akik most utóbb az aláírásokat magukénak ismerték el és a feljelentést visszavonták. Az eljárás azonban hivatalból folytatódott. A törvényszék a főtárgyaláson jelenlévő tanukat hallgatott ki, majd Popa ügyész vádbeszédében a vádlott megbüntetését javasolta. Dr. Georgescu Mircea ügyvéd védőbeszéde után a törvényszék az ítélet kihirdetését február 3-ára halasztotta.

A Nemzeti Ujjászűletés Frontja új igazgatósági tagjai. Bucurestiből jelentik: II. Károly király Ófelsége királyi rendeletével a Nemzeti Ujjászűletés Frontja igazgatóságába, a szellemiségek osztályába két évi időtartamra az igazgatóság tagjává kinevezte dr. Helmut Wolfot, a Legfőbb Nemzeti Tanácsba pedig a mezőgazdák és munkásság képviselőibe két évi időtartamra dr. Hans Hedrichet, dr. Otto Bronesket, Hans Kaufmet és Peter Antont, mik a kereskedelmi és ipari osztály képviselőibe Waldemar Gustavot és Gustav Prallt. Valamennyien a romániai német kisebbséget képviselik a Nemzeti Ujjászűletés Legfőbb Tanácsában, illetve igazgatóságában.

A Nemzeti Ujjászűletés frontja főtanácsának tagjai istentiszteleten rótták le a kegyelet adóját az elhunyt román fejedelmek és uralkodók emléke előtt

(BUCURESTI.) A Nemzeti Ujjászűletés Frontja Legfőbb Nemzeti Tanácsának tagjai pénteken délelőtt különvontan Curtea de Argesbe utaztak, ahol a történelmi nevezetességű Monostorban istentiszteleten vettek részt. A korábbi képviselőiben Armand Calinescu belügyminiszter, Ionescu Sisesti, Mitica Constantinescu, Ciuperca tábornok, nemzetvédelmi miniszter, dr. Marinescu tábornok, egészségügyi miniszter, továbbá Mihail Ionescu tábornok, a CFR vezérigazgatója, Rasoviceanu tábornok, Ruinsky tábornok és több más előkelőség jelent meg az ünnepségen, amelyen kegyeletos módon emlékeztek meg az elhunyt román fejedelmekről és uralkodókról.

A székesegyház királyi kápolnájában megtartott istentiszteleten Leu argesi püspök beszédet mondott:

— Innen Argesből — mondta — a nemzet első vezetőinek temetkezési helyéről indul el a Nemzeti Ujjászűletés Frontja. Azért jöttek önök ide, hogy térdejenek a nagy királyok és vajdák sírjánál és innen új erőt és bölcsességet kapjanak a Nemzeti Ujjászűletés munkájára.

A megjelentek koszorút helyeztek el a királysírokon, majd délben egy órakor elhagyták Curtea de Argest.

Keddén lejór a lakók kötelező bejelentésének határideje

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Mint ismeretes, az egyenesadóról szóló törvény előírja, hogy minden háztulajdonos és főbérlo köteles bejelentenie lakóit a pénzügyigazgatóságon. Ez a kötelezettség minden év első hónapjában, vagyis januárban esedékes. A bejelentésben ki kell mutatni a bérlo, vagy albérlo lakását, nevét, foglalkozását és a fizetett lakbér összegét. Minthogy a vonatkozó törvény szigorú magtorlásokat ír elő azok számára, akik a bejelentést elmulasztják, nagyon fontos, hogy minden háztulajdonos, illetőleg főbérlo eleget tegyen a köteletségnek. A bejelentések határideje a jövő hét keddjén lejór, éppen ezért az esetleges kellemetlenségek elkerülése végett ajánlatos a jelzett határidőig a pénzügyigazgatóságnál a lakók adatait bejelenteni.

Credeti közlemény a Gastro-D.-ról

Preot Vasile Ciornei, parochia Petris (Jud. Bálți) a következő tartalmu levelet küldi nekünk:

„... sziveskedjenek részemre 3 üveg Gastro D. gyógyszerert utánvétell küldeni, melyet két év óta kínzó gyomorfájdalmaim ellen igazán meglepő hatással használok, fogadják is érte halás köszönetemet...”

A köszönő levelek ezreit kapjuk az ország minden részéből, amelyekben lelkesedéssel beszélnek a Gastro D. mindenkit meglepő gyors és gyógyító hatásáról a gyomor és bélbajok összes esetében. Orvosok is ajánlották.

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy postán megrendelhető 135 lej utánvét mellett Császár E. gyógyszerárában, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

Gafencu külügyi- és Titeanu sajtó miniszter a külföldi újságírók tiszteletbeli elnökei. Bucurestiből jelentik: A Romániában élő külföldi újságírók egyesülete most megtartott rendes évi közgyűlésén Grigore Gafencut, Románia külügyminiszterét tiszteletbeli elnökévé, Titeanu Eugent sajtó és propagandaügyi minisztert tiszteletbeli alelnökévé választotta meg.

Hazánk összes magyarjaihoz!

— A „JÓESTÉT!” VASÁRNAP REGGEL MEGJELENŐ rendkívüli kiadásának képes világhíradója, mint mindig, most is páratlan szenzációkkal szolgál. A többiek között bemutatjuk Csáky István gróf magyar külügyminisztert berlini utja alkalmából. Schacht Hjalmar, a német Birodalmi Bank elítárolított elnökét és dr. Funkot, az utódát. Közöljük Chamberlain fiának fényképét is, aki ellen Északirországban bombamerényletet kíséreltek meg. Közöljük továbbá Calinescu belügyminiszter arcképét, valamint a Nemzeti Ujjászületés Frontjához való csatlakozás ügyében tárgyaló és a meg egyezést aláíró magyar megbízottakat: Dr. gr. Bánffy Miklóst, dr. gr. Bethlen Györgyöt, dr. Szász Pált, az EGE elnökét és dr. Gyárfás Elemért. Közöljük még az Árvaleánynevelő Otthon báljának bálanyait, valamint a kolozsvári „Orlov” ékszerüzleténél felvett fényképünket is, valamint Erdély ökölvívó bajnokainak arcképet és még több érdekes felvételt.

Légvédelmi iskolavonat Kolozsváron

Január 29-án, vasárnap délnél 1 óra kor Kolozsvárra érkezik a légvédelem iskolavonata. Ebből az alkalmából holnap reggel 9 órakor a kolozsvári vasúti pályaudvaron érdekes, nagyszabású légvédelmi gyakorlatot tartanak. Az iskolavonat vasárnap, hétfőn és kedden fog Kolozsváron tartózkodni és berendezését, működését megmutatják az érdeklődőknek. Mindazok, akik az iskola vonat működésére és berendezésére kíváncsiak, látogatási engedélyt kérhetnek és kaphatnak a kolozsvári CFR igazgatóságától, Cal. Marechal Foch 51 szám alatt, a vasúti légvédelmi bizottságtól.

— ÖSSZEHIVTÁK A LEGFŐBB BANKARTANÁCSOT. Bukarestből jelentik: A legfőbb bankartanácsot február elsejére, szerdára ülésre hívták össze, amelyen nagyszabású határozatokat fognak hozni az új banktörvényvel kapcsolatosan. Hivatalos megállapítást nyert ugyanis, hogy számos romániai pénzintézet nem tartotta be az új banktörvény rendelkezéseit és ezek ellen az intézetek ellen szigorú megtorló intézkedéseket fognak fogantatni.

— A szomszagos krokodil. A Szilágyi László-Harmath Imre-Márkus Alfréd operett irodalmi társaság legújabb „alkotása”, amelyet tegnap este mutatott be a magyar színház- és színtársulat-revü. A közönség az ilyen darabokkal szemben nem támaszt igényt. Látványos kiállítás, táncokat, fülbemászó muzsikát vár. Ennek a kelléknek megfelel. A mese azonban nagyon vérszegény. A színház Gróf László rendezésében kitűnő diszletekkel, költséges kiállításban hozta ki a darabot. A szereplők: Krémer Mancsi, Sándor Stefi, Báza Éva, Rajnay Elly, Jeney János, Tompa Sándor, Csóka József, Deésy Jenő és Fülöp Sándor lelkes játékkal pótolták a darab „folytonossági hiányait”. B. Vajda Teréz boyai stílusosan illeszkedtek bele az együttesbe, szépen táncoltak. A zenekart Schreiber Alajos vezényelte. Tetszést keltett a II. felvonásban a Lambeth Walk-tánc, amelynek szövegét Nemes Ferenc írta. (galó.)

— Gyűlölködő sógorok éjszakai verekedése. Verekedés történt az éjszaka a nagy posta közelében, Grosz István Decebal utca 5. szám alatt lakó nagyváradi illetőségű férfi éjjel után megállította és tettelegesen bántalmazta Rácz Ernő nagyváradi lakost, volt sógorát, azután futásnak eredt. A bántalmazott Rácz utána vetette magát, de egy járőrként megállította futásában. A közelben őrszolgálatot teljesítő rendőr közelépett és a botrány tettesétől állapította a központi rendőrségre, ahol az ügyeletes rendőrtiszt megkezdte a kihallgatásokat. Megállapítást nyert, hogy Rácz és Grosz között családi ügyből kifolyólag régi harag áll fenn és emiatt verekedtek össze. Az ügyben tovább folyik a vizsgálat.

— Elvitték a letétbe helyezett táskát a betörők. Ismeretlen tettesek égnap délnél betörték Prenyowszky Gyula Regele Ferdinand 18. szám alatti lakásába, ahonnan 14.000 lej értékű dolgokat tartalmazó börtáskát vittek el. Az ellopott börtáska Erdős Ferenc Regele Ferdinand 141. sz. alatti lakos volt, aki tartozása biztosításául helyezte letétbe azt Prenyowszky-nál. A betöréses lopás ügyében folytatják a nyomozást.

Öfelsége a Nemzeti Ujjászületés Frontjának alapításával meghatározta országunk politikai életének új alapjait. E rendelettörvény bölcs megértésével a romániai nemzeti kisebbségek számára a Nemzeti Ujjászületés Frontjának keretein belül kisebbségi alosztályokat állapít meg, melyekben népképviselőink elismerést nyer és az államélet minden fokozatán érvényesülni fog.

Öfelsége kormányának jóindulatú kezdeményezésére a romániai magyarság vezetői legnagyobb gondossággal megkeresték azt a formát, melyben a magyarság mint egységes népközösség népi jogainak méltányos elismerése és biztosítása mellett részt vehet abban az államépítő munkában, ami a békés jövő alapjait hivatott lerakni.

E szempontok számbavételével a romániai magyarság vezetői és a kormány között a következő megállapodás jött létre:

„Tekintettel a Nemzeti Ujjászületés Frontjának létesítéséről szóló, valamint a kisebbségekre vonatkozó 1938. augusztus 4-iki törvényre, a következőkben állapodtunk meg:

1. A román állampolgárságu magyarok testületileg beilleszkednek a Nemzeti Ujjászületés Frontjába. A vegyeslakosságú falvakban és városokban külön magyar alosztályokat létesítenek. Ezeket az alosztályokat a Legfelsőbb Nemzeti Tanácsban tíz, az Igazgatóságban egy tag képviseli. A titkári hivatalokba megfelelő számarányban magyarok neveztetnek ki.

2. A román állampolgárságu magyarok összes szakmai szervezetei testületileg besoroztatnak a jelenlegi és jövőbeni, erre a testületre vonatkozó tör-

vényekben előírt szakmai szervezetekbe a vezetőségben biztosítottak számukra a megfelelő képviselőket.

3. A politikai megnyilatkozásokon kívül, amelyeknek a helye a Nemzeti Ujjászületés Frontja, a román állampolgárságu magyarok közművelődési, gazdasági és társadalmi célokra külön szervezetet létesíthetnek.

Kelt Bucarestben, 1939. jan. 17-én. Dr. gr. BETHLEN György sk., dr. gr. BÁNFFY Miklós sk., dr. SZÁSZ Pál sk., dr. GYÁRFÁS Elemér sk., Armand CALINESCU sk., belügyminiszter.”

Midőn e megállapodást magyar testvéreink előtt örömmel hirdetjük ki, felhívunk minden magyart — férfiakat és nőket egyaránt, akik 21. életévüket betöltötték — hogy mindannyian haladéktalanul lépjenek be a Nemzeti Ujjászületés Frontjába. Népünk érdeke parancsolja ezt.

Beiratkozni bármely erre jogosult hatóságnál, vagy a szervezőiroda részéről kiküldendő iveken kell. Kivánatos, hogy a beiratkozó magyar voltát is jelezze, ámde minden magyar bárhol jelentkezett is, a törvény általános rendelkezéseinek számbavétele mellett azonnal a magyar alosztály tagjává lesz.

Ha a romániai magyarságunk egész tömege követi vezetőinek szavát, hiszünk és hirdetjük, hogy a megértésnek, a lelki harmóniának korszaka kezdődik ma és olyan jövőnek alapjait rakjuk le, melybe magyarságunk közös munkában nemcsak az állam iránti kötelességeit szolgálja, hanem különleges nemzeti, vallási, gazdasági és társadalmi érdekeit és jogos törekvéseit is.

Öfelsége kormányának őszinte szándékának bizonyossága, hogy Calinescu belügyminiszter, ur a fentebb közölt belépési egyezség létrejötte következtében gr. Bánffy Miklóshoz intézett okiratban, már is engedélyt adott olyan magyar népközösségi szervezet működésére, mely az egyezség 3. pontja értelmében kulturális, gazdasági és szociális téren a magyarságot képviselni hivatott és őt ennek a szervezésére felhatalmazta.

Purgly László, Konopi Kálmán, Józika János báró, Szentkereszty Béla báró, Markovits Kálmán, Teleki Arktur gróf, Szent-Iványi Gábor, Teleki Béla gróf, Korponay Kornél, Müller Jenő dr., Kós Károly, Sztáray Mihály gróf, Haragó Géza dr., Bethlen Ádám gróf, Pekri Géza, Barabás Béla dr., Toldalagi Mihály gróf, Máriaffi Lajos, Teleki Ernő gróf, Jelen Gyula dr., Tusa Gábor dr., Szász József, Mikó László, Ugron Pál, Szakács Zoltán, Ugron János, Kemény János báró, Orosz Károly, Sebesi János, Svajtzer Béla, Mikes Mihály gróf, Nagy Endre dr., Surinya Balázs, Szigvártó Gábor, Bogdán István dr., Böszörményi Sándor dr., Bakó Elek dr., K. Balogh Ferenc, Illyés Sándor, Molnár György, Cs. Károly István, Fiacskó János, Balázs István, Rátz Mihály, Demeter Ferenc, Albrecht Dezső dr., Asztalos Sándor dr., Tamási Áron, Mikó Imre dr., Fejérváry Jenő, Biró Péter, Finta Andor, Patrubby Miklós, Teleki Ádám gróf, Tompa Lajos, Reinhardt Gyula, Bartos Adorján, Elekes Viktor, Pogány Albert, Bakó Károly, Bartos Gábor, Kuthi János, Nánassy János dr., Dániel Elemér, Bálint András, Bányai János, Bustya Béla.

Sloestiben a tehervonat összeütött a petróleumvonattal, amely kigyulladt és hatalmas lánggal ég. Öt halott, több súlyos sebesült, 20 millió lej anyagi kár

Bukarestből jelentik: A ploestii tehervágyaudvaron a tehervonat összeütött egy petróleumciszternából álló vonattal. Az összeütkezés következtében borzalmas robbanás történt. A petróleumciszternák hatalmas dörrenéssel egymás után robbantak fel. Az összeütkezés következtében 25 vasúti kocsi kisiklott. A romok alól eddig négy halottat emeltek ki, hat vasutas súlyosan megsebesült. Az anyagi kár több, mint 20 millió lej.

Újabb jelentés szerint a ploestii pályaudvaron történt vonatösszeütkezés borzalmas látványt nyújt. A petróleummal és benzinnel telt ciszternakocsik hatalmas lángokkal égnek. A gyorsan tovaterjedő tűz meggyújtotta

a tehervonat kocsijait is, melynek szintén nagy lánggal égnek. A borzalmas szerencsétlenségnek életüket vesztek személyazonosságát még nem tudták megállapítani, mert a romok alól kihuzott szerencsétlen áldozatok szénné égtek és így kilétüket csak a folyamatosan levő vizsgálat során lehet majd biztosan konstatálni.

Az első jelentésekkel szemben a vasúti szerencsétlenségnek öt halálos áldozata van, köztük Stefan Marin vasúti fékező, akinek személyazonosságát, bár a szerencsétlen vasutas is szintén szénné égett, sikerült kétségtelen módon megállapítani. A borzalmas szerencsétlenség ügyében a hatóságok széles körben folytatják a vizsgálatot.

Olasz miniszter súlyos fenyegetése Tunisz ügyében

Miagu köztársasági tábornok rádióbeszéde

(RÓMA.) Farinacci olasz munkügyi miniszter németországi látogatása során kijelentette, hogy Olaszország a maga részéről nem tűrheti tovább, hogy Tunisz, vele ellenséges viszonyban álló állam, fenhatósága alatt maradjon. Ez az állam ugyanis Tunisz birtoklásával délről fenyegetné Olaszországot.

A FRANCO CSAPATOK SIKEREI

(BARCELONA.) Franco csapatai előnyomulásuk során teljesen megtisztították a barcelonai tartományt a köztársasági csapatoktól, amelyeknek birtokában most már csak a Franciaországgal határos Gerona tartomány van. Az előnyomulás során pénteken este a nemzeti csapatok elfoglalták Mataro várost, amelynek 15.000 lakosa van, 60 különböző gyárvállalata, jelentős kikötője és egyik legjelentősebb ipari központja a környéknek.

(BARCELONA.) A Barcelonába bevonult nemzeti csapatok a város területén több, mint 70 ágyút, 1000 gépfegyvert és tizenötmillió liter benzint vettek birtokba, amelyet a köztársasági csapatok különböző helyeken raktároztak el. Abban a palotában, amelyben Negrin köztársasági miniszterelnök lakott, a pincében páncélszekrényben hatalmas mennyiségű idegen devizát zsákmanóltak a nemzeti csapatok vezetői.

(BURGOS.) Az estradama frontszakaszon a nemzeti csapatok visszaverték a köztársaságiak támadását. A felszabadított területeken a lakosság hangulata rendkívül lelkes.

A KÖZTÁRSASÁGI HADERŐK FŐPARANCSNOKÁNAK RÁDIÓSZÓZATA

(VALENCIA.) Miaya tábornok, a köztársasági haderők főparancsnoka tegnap rádiószózatot intézett a spanyol

néphez. Ennek során a következőket mondotta: „Katalánia elfoglalása kétségtelenül igen súlyos megpróbáltatást jelent a számunkra, ennek ellenére a szabadságért harcoló spanyol nép töretlenül akaraterővel néz szembe az elkövetkezendőkkel. 1936. novemberében is már-már úgy volt, hogy az ellenséges haderő megsemmisítette Madridot. De seregeink győzelmesen vertek vissza minden támadást, pedig azokban az időkben nehezebb helyzetben voltunk a főváros védelmét illetően, mint most. Az utolsó lehetőségekig is tartani fogjuk Madridot.”

— Pofozkodással végződő vita a felvágó fa miatt. Parázs pofozkodás játszódott le ma reggel a P. Unirii. A Corso mozi épülete előtt Ötvös Sándor Muncitorilor utca 71. sz. alatti lakos favágógépével a gyalogjárón levő fát akarta felvágni. Néhány perc múlva megjelent Ivanti Márton Iuliu Maniu utca 6. sz. alatti favágó is gépével együtt. A favágáshoz mindketten hozzá akartak kezdeni, külön-külön azt hangoztatva, hogy őt bízták meg a felvágással. Ennek során összekaptak és a járőrök megdöbbenésére percekig tartó pofozkodást rendeztek. Malos rendőrmester lépett közbe és választotta szét őket, majd bekísérte a verekedőket az I. kerületi rendőrségre, ahol megindították ellenük az eljárást.

— GÉPKOCSIBALESET A PLOESTII CRSZÁGUTON. Bukarestből jelentik: Manoliu és Visina ügyvédek tegnap gépkocsin Bukarestből Ploestibe akartak visszatérni. A sofőr az országúton haladó állatot ki akarta kerülni és hirtelen elkanyarította a gépkocsi kormánykerékét. Az autó nekiszaladt a táviróoszlopnak és nagy lendülettel az országút árkába szaladt. Mindkét ügyvédet súlyos sérülésekkel kórházba szállították. A gépkocsivezető sértetlen maradt.

Mozi

ROYAL MOZGÓ: Ma, szombaton és a következő napokon nagy premier. Danielle Darrieux-al ... és mégis ártatlan. Partner: Douglas Fairbanks jr. és Mische Auer. Előtte 2 premier. Journal Metro-Fox, előadások: 3.20, 5.20, 7.20, 9.30. Számozott jegyelővétel. Telefon: 3705.

Ujabb válságok és megpróbáltatások

Írta: HALÁSZ JÓZSEF

1. „Az 1939-ik esztendő a nehéz megpróbáltatások és válságok esztendeje lesz” — mondotta az újév első napján egy súlyos szavú angol államférfi. Pedig akkor még a római találkozón innen voltunk és legfeljebb csak sejthettük, hogy a jó öreg Chamberlain és Halifax lord itáliai útja egyszerű kirándulásnál aligha fog többnek számítani. Nos, az előbb említett proféciaszavak félelmetesen igazolódni látszanak. Félelmetesen! Európában, Amerikában és a Távolkeleten is olyan súlyos jelenségek mutatkoznak, amelyek a legoptimistább embereket is erősen meg kell, hogy gondolkodtassák. Páris és Róma — a két latin testvér — gyűlölködése egyre veszedelmesebb jellegűt ölt. Mussolini annakidején félreérthetetlenül megmondotta: Itália nem riad vissza semmiféle eszköztől, hogy igényeit Franciaországgal szemben kielégíthesse. És csakugyan, a kijelentés óta a többi számottevő ország vezető és a saját is egyetlen alkalmat sem mulasztott el, hogy a már megszokott és ellentmondást nem tűrő tenorban újból és újból ne hirdessék: Követeléseink jogosak és bármilyen történjék is, elérjük céljainkat! Jog, igazság? Ezek csak szavak, amelyeket a történelem folyamán sokszor és sokféleképpen használtak már a különböző államférfiak és politikusok. Sohasem az döntötte el a kérdést, hogy valóban jogos és igazságos-e ez, vagy az a követelés, mint inkább az, hogy mennyi erő áll a követelés háttérében? Valóban: a Franciaország és Itália közötti ellentétek már annyira kiéleződtek, hogy minden látszat szerint aligha lehet hidverésről szó a két testvérnép között. Az olasz sajtó megmegújuló éles hangja arra enged következtetni, hogy a Duce adott esetben kész ultima ratioként a fegyverek erejével megoldani ezt az újabb — és mindennél bonyolultabb gordiuszi csomót.

2. A spanyol polgárháború kormos lángjai úgy látszik tüzhéborítással fenyegetik Európa nagy részét. Már a kezdetek kezdetén is ettől a szörnyű veszedelemtől lehetett tartani. Talán mentesül szolgálhat ez a tény az angolok utolsó néhány esztendei érthetetlen külpolitikájára. Mert való igaz, hogy úgy Chamberlain, mint elődje Baldwin is mindenképpen arra törekedtek, hogy az ibériai máglya tüzét valamiképpen elszigeteljék. Eddig sikerült nekik — de milyen áron? Jó volna tudni, hogy mennyibe került Nagybritániának a veszedelem lokalizálása? Az angol önérték bizony az utóbbi években nem egyszer súlyos próbára lett téve. Régebbi időkben jóval kisebb okokért is fegyverrel igyekezett volna elégtételt szerezni magának a világbiro Anglia. De most — ki tudja miért — a legsúlyosabb áldozatokat is vállalva, kitért az erőszakos megoldások elől. Azt is jó volna tudni, hogy mi van a Chamberlaini külpolitika háttérében? Sokan, igen sokan úgy vélik, hogy Nagybritánia már nem a régi többé. Ereje megtört s fogatlan oroszláncként igyekszik meglapulni. Mások viszont úgy tudják, hogy ez csak taktika. A régi jól bevált receptet alkalmazza most megint, a régi receptet, amelynek keserű illatát a múltban olyan sokszor lenvelette az európai népekkel. A legközelebbi jövő majd meg fogja mutatni, hogy a két feltevés közül melyik a helytállóbb? A spanyol ügy mégis csak tulcsapott eddigi keretein és aligha lehet üres fenyegetésnek venni az olasz államférfiak és közirók leutóbbi szavait: Ha Franciaország bármilyen címen beleavatkoznék a köztársaságiak oldalán, Itália a maga részéről ezt casus bellinek, vagyis háborus oknak fogja tekinteni. Már pedig Páris számára nincs sok idő a további gondolkodásra e tekintetben. Vagy így, vagy úgy: de valamilyen irányban el kell határozni magát a cselekvésre.

3. Mindezek után joggal felvetődhetik a kérdés: miért volt München és Róma és mi a jelentősége a párisi francia-német egyezségnek? A béke soha sem volt akkora veszedelemben, mint napjainkban. Különösen a nárisi egyezség értéke vált leinkább labilissá annak a nem is burkolt német kijelentésnek kapcsán, hogy a Harmadik Birodalom a legmesszebbmenően támogatja Olaszország Földközi tengeri érdekeit és a spanyol kérdésben százszázalékosan osztja álláspontját. Ha hinni lehet az L'Intransigeant közlésének: Hitler vezér és kancellár a birodalmi ülés január 30-iki megnyitói ülésén nyomatékosan le fogja szögezni Németország álláspontját és igényeit a gyarmatokkal kapcsolatosan. Azután bejelenti, hogy Németország Itáliával közösen milyen rendszabályokat alkalmaz abban az esetben, ha Franciaország beleavatkoznék a polgárháborúba. Végül ismerteti a fogja álláspontját Olaszországnak Franciaországgal szemben támasztott területi igényeivel kapcsolatosan. Az utóbbi 20 esztendő során rengeteg szerződést és megállapodást kötöttek, de szinte valamennyi értéktelen papírrá változott. Am egyetlen megállapodás vagy szerződés sem vesztette el olyan gyorsan az értékét, mint a nagy hűhóval beharangozott francia-német egyezmény. Bonnet külügyminiszter aligha könyvelheti el sikernek ezt az eredményt. Mindenesetre Európa kíváncsi szemmel fordul London felé ezekben a válságoktól terhes napokban. Ugyan mire szánja el magát az angol kormány, amelynek egyáltalán nem rózsás a helyzete. Ha számotvetünk a legutóbbi pokolgépes merénylet-sorozatral, amelyet kétségen kívül oroszok emberke követek el, azután a palesztinai terrorcselekmények újra való felhangolásával, továbbá a jamaikai megismétlődő zendüléssel, megértjük, hogy London miért olyan óvatos?

4. Van miért óvakodnia. A Daily Telegraph közli, hogy Mussolini legközelebb Berlinbe utazik. Az angol sajtó egyértelműen roppant jelentőséget tulajdonít ennek az esetleges utazásnak, mert valószínűnek tartja, hogy a Duce és a Führer megbeszélései nyomán a Harmadik Birodalom február havában nagy dolgokra fogja elszállni magát. Hogy mik ezek a nagy dolgok? Prágai források is jelzik, hogy a tavasz folyamán Németország minden áron megvalósítja maga elé tűzött tervét. Ha lehet békés eszközökkel, ha nem: másként. Sokat mond az a közlés is, hogy Csehszlovákia magatartását földrajzi helyzete írja elő. Vagyis, ha háborúra kerülne sor, Prága kénytelen-kelletlen a németek oldalára fog állani. Csakugyan sok jel szól amellett, hogy valami később. Egyik legsúlyosabb jelenség e tekintetben Schachtnak, a Birodalmi Bank elnökének elmozdítása. A kitűzött tervek végrehajtásához sok pénz kell. Már pedig Schacht a pénzszerzés terén elment a legvégső határokig, ameddig csak egy hozzá hasonló beállítottság gazdasági szaktekintély elmelehetett. Tovább nem vállalhatta a felelősséget, tehát mennie kellett. Funk, a Birodalmi Bank új kormányzója más eszközöket fog alkalmazni, hogy a hadfelszereléshez szükséges további eszközöket előteremthesse. Hitler kancellár — aki már jó néhány akadályt és gátat legyűrt, nem tűrhette, hogy elvi kérdések hátráltassák céljainak elérésében. Nos — amint a világ sajtó és más források közlik: — a tavasszal nagy dolgok fognak történni. A Páris címére adresszált erőyes hangú római fenyegetődzések is az elkövetkezendőket látszanak igazolni. Egyelőre még diplomáciai eszközökkel erősítik hadállásaikat a szembenálló nagyhatalmak. Így például Ciano gróf bélyei vadászatán sok mindenről szó esett. Kétségen kívül a tavasszal várható lehetőségekről is.

5. Jugoszlávia azonban egyelőre nem akarja semmilyen irányban elkötelezni magát. A délszláv államnak külpolitikai szempontból aránylag meglehetősen könnyű a helyzete. Ugy a London-Páris, mint a Berlin-Róma tengelyek egyformán versengenek barátságáért. Sztojadinovic miniszterelnök és külügyminiszter azonban bebizonyította, hogy pillanatra sem téveszti szemelől országának gazdasági és politikai érdekeit. Tagadhatatlan, hogy gazdasági szempontból Jugoszlávia részére a Berlin-Róma tengely jóval többet jelent, mint a Páris-londoni együttes. Viszont, ha közeli és távolabbi politikai érdekeit veti a mérleg serpenyőjébe, nyilvánvaló, hogy nagyon fontos a számára az angolok és franciák jóakaratainak megővése. Ezért nem csatlakozott a Berlin-Róma tengelyhez és ugyanezért nem kapcsolódik bele a kommunista ellenes egyezménybe sem Belgrád jóbarátságot akar fenntartani Magyarországgal is. Messzefekvő érdekei készítik erre. Mindennek ellenére azonban nem volt hajlandó régebbi elkötelezettségeivel szakítani. Ebből a szempontból tekintve a dolgokat, úgy látszik, a bélyei vadászat eredménye nem mondható túlságosan sikeresnek. Lengyelország nem tartozik teljes mértékben a középeurópai államokhoz, de elsőrendű politikai és gazdasági érdekei mégis a Duna völgyéhez kapcsolódnak. Földrajzi helyzeténél fogva rendkívül kényes a helyzete. Két mammut-hatalom között nagyon nehéz a maga független államiságát és akciókészségének szabadságát megőrizni. Eddigi külpolitikai vonalvezetése azonban minden tekintetben a javára vált. Ribbentropp varsói útja aligha fogja jól bevált politikai módszereinek feladására bírni a lengyel kormányt.

6. Varsó az egykori erdélyi fejedelmek hintapolitikáját kénytelen gyakorolni. Kockázatos ez a politika, de adott esetekben hasonló helyzetben levő országok vezetőinek nincs más kiútjuk. Az erdélyi fejedelemség a Habsburgok birodalma és a török szultánátus malomkövei között könnyen felőrödlött volna, ha időnként hol az egyik, hol a másik hatalomhoz nem igyekezett volna simulni. Lengyelország a német birodalom és a szovjetország köztársaság rettentő nyomását is úgy igyekszik csökkenteni, hogy ide-oda hintázzik a két hatalmas ellenfél között. Körülbelül bizonyosra vehető, hogy Ribbentropp barátságos kijelentéseknél egyebet aligha fog Varsóból magával vinni. Viszont az is igaz, hogy Varsó és Moszkva viszonya az újabb lengyel-orosz tárgyalások ellenére sem mélyül el százszázalékos fegyverbarátsággá. Akár az egyik, akár a másik félhez csatlakoznék is Polonia, előbb, vagy utóbb kikerülhetetlenül hádszínre változtatná a németek és oroszok fekedése. Már pedig Lengyelország semmiképpen sem akar egy háborús bonyodalomba belekeveredni. A lengyel nép túlságosan sokat szenvedett ahhoz, hogy újra veszedelmeknek tegye ki magát és országa függetlenségét. Lengyelországra — minden látszat szerint — Európa közeli jövő sorsának kialakulása során nagy szerep vár. Kultúrája, multja és jelene mindenképpen feljogosítja arra, hogy adott körülmények között a szlávok vezető állama legyen. Elsőrendű ipara, nyersanyagainak tömege, mezőgazdasági lehetőségei is feljogosítják erre a szerepre. Mindenesetre fontos a számára, hogy Középeurópa felé zavartalan utat és kapcsolatokat biztosítson magának. Ebből a szempontból is fontos az a nyilatkozat, amelyet Beck lengyel külügyminiszter a Daily Herald munkatársa előtt tett.

7. „A lengyel külpolitika főelve — mondotta — a szomszédokkal való jóvis-

zony fenntartása. Ezért a lengyel kormány nagy jelentőséget tulajdonít a Németországhoz és a Szovjethez való viszonyának. A második elv: Lengyelországnak a Romániával és Franciaországgal való szövetség loyális betartása. A harmadik főelv, hogy Lengyelország szembeszáll minden olyan törekvéssel, amely lengyel ügyekben az ő részvétele nélkül akarna határozni... Természetes dolog, hogy országunk egyensúlyra törekszik. Németország és a Szovjet között... Beck külügyminiszter szavai igazolják azt a fentebbi felfogásunkat, hogy Varsó sem jobbra, sem balra nem fogja végérvényesen elkötelezni magát. Előállhat azonban olyan helyzet, amikor a hintapolitika már nem célszerű. Dönteni kell: vagy igen, vagy nem? Ebből a szempontból különösen fontos Lengyelországra nézve, hogy a tenger felé vezető útja mindenképpen biztosítva legyen. Nem kevésbé fontos azonban a számára a Duna felé vezető út is. Nyilván erre célzott a Patt hivatalos lengyel távirati iroda közlése is, amely szerint ugyancsak Beck lengyel külügyminiszter a seimben egy képviselő felszólalására úgy nyilatkozott, hogy ha a magyar kormány felvetné a kárpátaljai igénylésének kérdését, mindenkor számíthat a lengyel kormány jóakaró és megértő magatartására. Ez érthető, mert hiszen legbiztonságosabban csak ilyen módon érvényesülhetnének Lengyelország középeurópai aspirációi. A lengyel gazdasági életre ugyanis súlyosan ránehezedik az a tény, hogy a német birodalom és Csehszlovákia át való tranzitforgalma rendkívül megnövekedett. Polónia kénytelen középeurópai exportját az északi tengeren át lebonyolítani, mert így is jóval kevesebbe kerül a szállítás, mintha Csehszlovákia, vagy a német birodalom keresztül tengelyen bonyolítanák le azt.

8. Európában tehát egyelőre vigasztalannak látszik a helyzet. De nem kevésbé fenyegető a Távolkeleten sem. A Berlin-Róma-Tokió hármastengely dinamikus előretörése egyformán veszélyezteteti az angol-francia és amerikai érdekeket is. A latin amerikai államokban a tengely nagyon erőteljesen megvetette a lábát. Különösen áll ez Argentínára, Chilére és Brazíliára. Mexikóban is kétségtelenül tért hódítottak a tengelytársak. Viszont a Távolkeleten különösen a japán célkitűzések fenyegetik megsemmisüléssel a fehér hatalmak eddigi eredményeit. A tengely három állama szisztematikusan összedolgozik, egymás kezére játszva a lehetőségeket. Ebből a szempontból kell értékelni Pittmann szenátorának, az Egyesült Államok külügyi bizottsága elnökének legutóbbi rádióbeszédét: „Amerika kormányának nagy figyelemmel kell kísérnie a totális birodalmak minden tevékenységét — mondotta. — Mert abban nagy veszély rejtezik nem csak Anglia, Franciaország, de Amerika ellen is. A szervezkedéssel szemben ellenszervezkedést kell alkalmazni. Ha a totális államok tovább folytatják burkolt célzatosságú munkájukat, akkor a háborúra is fel kell készülni”. Végzetesen sokat jelentő szavak, amelyek rávilágítanak a közeljövőre valószínűségeire. Az Egyesült Államok csak csilágászati számokkal kifejezhető összegeket költenek hadfelszerelésükre. Amerika tudja, hogy nem mindegy a számára, ha Anglia és Franciaország alul maradnak a Berlin-Róma tengellyel való viaskodásban. Belátható időn belül rákerülne a sor... A többiek között ez a magyarázata annak is, hogy most már nemcsak a Csendes Óceán felőli partvidékén, de az Atlanti Óceáni részekben is eddig elképzelhetetlen arányú erődítési munkálatokat végeznek. Az előbb említett okokkal függ össze az is, hogy Roosevelt meghívta Brazília külügyminiszterét és washingtoni jelentések szerint legközelebb Cardenas tábornokkal, Mexikó államfőjével is személyes tárgyalásokat fog kezdeni... Igen: a világ népeinek fel kell készülni arra, hogy hamarosan újabb és az eddigieknél is súlyosabb megpróbáltatásokat kell majd elviselniük...

Apróhirdetések

APRÓHÍRDETÉSI ÁRAINK: Szavanként 1 lej, vastagabb betűkkel 2 és 3 lej. Jelligés és cím nélküli hirdetések kezelési díja 5 lej. Legkisebb hirdetés ára 10 lej. Csak portóztott jelligés leveleket továbbítunk és csakis válaszbélyeggel ellátott levelekre válaszolunk. Apróhirdetéseket csak a közlési díj előzetes lefizetése mellett veszünk fel. Hivatalos órá reggel 8-tól este 7-ig.

ARANYFOGAKAT, ékszereket, briliáns és gyémánt köveket megveszek. Takarékosági könyvecskére kiszolgálók. Rosner ékszerész Cluj, Reg. Ferdinand 114. (VT 1770)

ADÁS-VÉTEL

ARANYGYŰRŰKET, fogakat és mindennemű ékszert (akár tört állapotban) állandóan veszünk. Casa Orologelor, Cluj. Piața Mihai Viteazul 11. (1773)

DIÓGYÖKÉR topolya hálósobák, ebéd-lők, íróasztalok, garderohek, mindenféle butorok olcsón eladó. Beraktározást vállalok. Butorraktár, Cal. Victoriei 25. sz. (287)

KELENGYEVÁSZNAT, damasztot, paplan- és alsópedő vásznat, női és férfi szövetet legolcsóbban Str. Măloasă 19. Sámuel. (921)

QUARZLÁMPA, jókarban levő, eladó. Cim a kiadóban. (482)

KERESEK megvételre 30 köbméter használt, de jó állapotban levő téglát. Ugyanott házhely eladó. Colonia Simes, Strada Oltului, Érdeklődni: Str. Marechal Foch 43., házmesternél. (826)

ÓCSKARUHÁKÉRT legtöbbet fizetek, olcsón eladok. Tegyen egy próbát. Str. Memorandului 4. (N1547)

ELADÓ lebontásra szánt istálló kb. 26 ezer elsőosztályú téglá, 6000 cserép, fa és egyéb anyag. Ért.: dr. Odestianu ügyvédnél, Str. Reg. Maria 48. (886)

HASZNÁLT rádiók, ruhák, ékszerek órák, fényképezőgépek, hangszerek, stb. olcsón eladók részletfizetésre. Comision. Str. Matia. (N1596)

JÓFORGALMU fűszerüzlet sürgősen átadó. Cim a kiadóban. (914)

DIOHÁLÓ és lakksizolt konyhaberen dezés helyszüke miatt sürgősen eladó. Str. Reg. Carol 36. asztalos. (922)

OLCSÓN eladó egy női esztragon bunda. Str. Minerilor 1. (N1748)

ELADÓ Motilor ut közepén gy 520 nm. területű ingatlan 3600 lej havi bérjövédellel. Értkezni lehet: Cal. Motilor 62. szám alatt ügyvédi irodában. (N1747)

ELADÓK házhelyek A. Muresan környékén részletre is, 68.000 lejtől. Érd.: Str. Amos Francu 9. (686)

ÜZLET, régi, központban, nagy jövedelemmel 200.000 lejjel átvethető. Jelige: „For galmas”, kiadóba. (828)

MENYASSZONYI és névnap ajándékokat legolcsóbban mégis csak Kerekes porcelláncsarnokában vásárolhat. (1771)

ELADÓ új modern villa, teljes komforttal Elisabeta-ut végén sürgősen 4000 lej havi jövedelem. Átvételhez 350 ezer készpénz. Cim a kiadóban. (858)

KÉSZLÉDŐ 500 nm. üres telek hely vágóhíd mellett. Ért.: P. M. Viteazul 20. háztulajdonos. (881)

EGY hegedű álvánnyal eladó. Sándor C. M. Foch 13. (N1730)

ELADÓK toalették, ágyak, szekrények, Str. Memorandului 22. asztalosműhely. (N1733)

HUNYADMEGYE székhelyén eladó üzlet, korcsma, kettős fedett tekepálya és lakásokból álló ház. Cim: Tipografia „Ardealul” Déva. (V T 1828)

HÁZHÉLY eladó ezer négyzetméter, a Javitóval szemben. Érdeklődni: Str. Rosetti 10. (859)

CSEPLŐGARNITURA jókarban, Fordson traktorral, ezerötvenes cséplővel, morzsolóval sürgősen eladó családi okok miatt. Cim: Str. Decebal 8. Enescu. (876)

KERESEK megvételre vasestergapadót és autogenhegesztőt apparátussal. Cim: Fodor József, Dej, Reg. Ferdinand 17. (VT1832)

ELADÓ szobai vaskályha, mázsamerleg kukoricadaráló gép. Cal. Regele Carol II. 44. szám. (866)

ÉPÍTÉSEK figyelmébe. 100 drb. kubi kos talicska eladó. 50 kisebb, 50 nagyobb. Str. Petrovici 6. (939)

BELGA tükső 135x70, gyermekágy matracal és kirakatállvány 3 üveglappal eladók. Cim a kiadóban. (932)

DIOFA és topolya hálók, mindenféle butorok, finom toll olcsón eladók. Használt butort veszek. Str. Gen. Poetas 15. (926)

Ki felelős az uccai botrányért: a csacsi vagy a gazdája?

Különös okoskodás egy uccai affér körül

(BÉCS.) Egy jámbor, hosszufüülü csacsi különös uccai kalandjáról, a számárférből keletkezett nem mindennapos háboruságról számol be a Völksscher Beobachter gelgrádi tudósítója. Az eset Szerajevóban történt. Egy Mecho Prndelj nevű hordár csacsiját fogták porbe azon a címen, hogy a számár az egyik külvárosi uccában botrányt rendezett: megtámadott és olyan súlyosan megsebesített két kisgyermeket, hogy az egyik négy hónapig nyomta az ágyat. Csacsi és gazdája a vádlottak padjára került. Prndelj mester furcsa védekezést terjesztett elő:

— A számár önálló lény, mint ilyen, a csacsi felelős cselekedeteiért. A szent Korán szerint a csacsi egy „hajván”, vagyis állat, én pedig „inszán” vagyok,

vagyis ember. Két külön személyiség vagyunk s így tehát nem is vagyunk felelősek egymás tetteiért...

A bíróságon méltó feltűnést keltett a koránmagyarazatokkal spékelt védekezés, de a magyarázat nem járt sok sikerrel.

A bírák szerint bizony felelős a gazda a csacsiért. Mivel azonban tanuk igazolták, hogy a jámbor csacsi a gyerekek órákon keresztül botrányosan ingerelték, bosszantották, kizokták-gyötörték, míg végre kijött békétűréséből, a számár gazdáját is felmentették.

Igy aztán mégis csak Mecho Prndelj győzött és diadalmasan, felmentő ítélettel hagyhatta el a bölcs bíróság épületét.

—A—

BUTORT • BUTORSZÖVETKEZET-NEL

CSAK A BUTORSZÖVETKEZET-NEL

STR. IULIU MANIU 5. SZAM ALATT VÁSÁROLJON!

Olcsó árak, kedvező fizetési feltételek. Telefon: 20-98.

UJ karikahajós, súlyesztős Singer varrógép sürgősen eladó. Str. Gheorghe Asachi 20. ajtó 1. (903)

ÁLLAST KAPHAT

ANGLIABA németül beszélő női háztartási munkaerők 4000 lej kezdő havi fizetéssel közvetlenül elhelyeztetnek THE MARIKA AGENCY, 24. NOTTINGHILLGATE LONDON W. 2. által. Ismertető és romániai közvetítői költség nincsen. (V T 1665)

BIZTOS PÉNZKERESÉSI LEHETŐSÉG. Férfiszöveteknek részletfizetésre való eladására 10 ember felvétetik. Str. Memorandului 25. (T1820)

CUKRÁSZDA részére egy ügyes szorgalmas kiszolgálókisasszony keresetlik. Ajánlatokat fizetési igényrel I. Luch cukrász címre küldendők. Déva. (VT1829)

KÉFUTÓT, megbízható felvesz Sándorcég, Piața Unirii 9. (N 1718)

KERESEK idősebb italkihordó kocsiát Cim a kiadóban. (907)

FELVESZÜNK ügynőket, vagy ügynőket minimális kaucióval. Cim a kiadóban. (908)

PERZSASZÖVÉSHEZ tanulóleányok felvétetnek. Str. Oituz 13. (912)

SPRACH pedagogin wirth gesucht. Adresse Administration. (923)

JÓMUNKÁS fényképező segédleányt felvesz. Cal. Reg. Ferdinand 86 Foto Ella. (930)

TANULÓFIU fizetéssel felvétetik korsárfonó műhelybe. Matis Mihály, Cal. Marechal Foch 3. (565)

FIATAL, jómegjelenésű komoly kereskedő keres bármilyen állást vagy képviselést „400.000 garancia” jellegére. (833)

JÓMEGETELŐ villamosüzem keres üzemvezetőt jó fizetéssel, aki átvénné az üzem 50, vagy 25 százalékát, mint társ. Cim a kiadóban. (867)

EGYEDÜLLŐ tisztaságserető nő takarításért lakást kaphat. Ugyanott 14-16 éves kisleány gyermek mellé felvétetik. Cim a kiadóban. (T1831)

HÁZVEZETŐNÖT keresek Tordára kisebb háztartáshoz. Ajánlatokat Birou Frenkel Turda. (V T 1826)

NŐI zenekar részére keresünk zongoristát, vagy más hangszereken játszó nőket. Cim a kiadóban. (935)

KERESEK zsidó fiatalembert, akivel együtt elegánsan butorozott szobát kivegyünk. Cim: Erdelheidt, Str. Bucovina 6. (938)

KÜLÖNFÉLÉK

RÉSZLETFIZETÉSRE készítek ebédlő, hálóberendezéseket, konyhát, vállalatok általakítást és antik butor javítást. Biztos munka, felelősségre. Réthy butorasztalosnál, Str. Gen. Poetas 11-a. (1822)

TIZ lejért adok német órát. Str. Iorga 12 II. 15. (N1722)

ZONGORA csoporttanítást vállalom legújabb módszerrel. Díj 160 lej. Cal. Regele Ferdinand 80. (900)

A Str. Reg. Maria 29. **ÉTTEREM**ben elsőrendű háromfogásos menü kenyérrel és étlap szerint 18 lej, a kétfogásos 15 lej. Abonánál engedmény. (T1760)

ÉLETKEPES iparvállalat keres közreműködő társat 350-400 ezer lejjel. „Tömegcikk” Birou Frenkel, Turda. (VT 1821)

FEHÉRNEMŰ javítást, stoppolást, lakásom, vagy házaknál olcsón vállalom. Str. Mărăsești 11. (T1814)

KEREKES JÓZSEF Marosvásárhely. elismerten legjobb címfestő, szobafestő és mázolómaster, akinek elsőrendű szakképzettségét az uri-közönség is elismerte. Elvállal minden szakmájába vágó munkát a legszébb és legjutányosabb kivitelben úgy helyben, mint vidéken Str. O. Goga 33. (VT1792)

JÖLMENŐ trafikot átvénnék vagy bérebevennék. Cim: Str. Donat 4. (874)

CLUJI modernfelszerelésű gyár nagy ve vőkörről 4-500.000 lej készpénzzel társat keres. Ajánlatot „Komoly” jellegre kiadóba. (906)

KIADÓ LAKÁS

KÜLÖNBEJÁRATU nagy szoba butorral vagy anélkül kiadó. Cal. Marechal Foch 44. szám. (871)

KÉT szép nagy szoba minden mellékkel lyiségekkel kiadó. Str. Dragalina 86. első ház. (N1735)

KIADÓ azonnalra 3 szoba, konyha, fürdőszoba, csukott veranda, fél kert. Calea Regele Carol II. 94. (897)

KIADÓ üres parkettes, nagy, kapualatti uccai szoba. Értekezni: Str. Saguna 24. emeleten. (902)

UCCAI üres szoba, előszobával irodának, vagy rendelőnek kiadó. P. M. Viteazul 8. (924)

KÉNYELMES, komfortos ellátást kaphat szobát díjazás ellenében zsidó lány, vagy asszony. Str. Bob 13. II. 8. (928)

KIADÓ üzlethelyiség azonnalra. P. M. Viteazul 30. Értekezni: Cal. Traian 10. háztulajdonosnál. (927)

EMELETI 4 szobás modern lakás nagy terrasszal állandó napos oldalon május 1-re kiadó. Ferdinand, Str. Ilie Măcelar 20. Megtekinthető 11-1 és 5-7 óra között. (723)

EGY parkettes szoba, konyha, fürdőszoba, speiz azonnalra kiadó. Str. Budai Deleanu 17. (837)

1 SZOBA olcsón kiadó február 1-ére Losoncynál, Str. Romei 38. (863)

GARZONLAKÁS parkettes, fürdőszobával kiadó. Érdeklődni Dunkynál Str. Victor Babes 19. (Nem butorozott szoba.) (868)

BUTOROZOTT SZOBA kertes villában (Regalá 47.) kiadó. (870)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba február 1-től kiadó. Klein, Str. Corches 2. (N1720)

KIADÓ kétszoba, konyha, előszoba, Str. Subdeal 24. (N1725)

TISZTVISELŐNŐ, vagy házaspár teljes ellátást kaphat külön szobával, fürdőszobával használatlalt. Cim: dr. Szilágyi, Str. Andrei Muresan 1. (N1726)

KIADÓ első emeleten májusra 3 vagy 4 szobás, komfortos lakás irodának, vagy orvosi rendelőnek is megfelel. P. M. Viteazul 39. háztulajdonosnál. (941)

FÜSZERÜZLET berendezéssel, felszereléssel azonnal kiadó. Str. Paris 60. (940)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba kiadó. Str. Avram Iancu 18. ajtó 28. (937)

KÖZPONTBAN gyermektelen házaspár komfortos lakásba elvállal teljes ellátással szolid urinőt, vagy uriembert. Cim a kiadóban. (936)

NAGY szuterin üzemnek, vagy raktárnak kiadó. Str. Bălcescu 11-a. (931)

ELEGÁNSAN, modernül berendezett különbejáratu butorozott szoba, fürdőszoba használatlalt kiadó. Cim: Str. Gojdu 4. (911)

KÜLÖNBEJÁRATU, üres parkettes szoba fürdőszoba használatlalt március 1-re kiadó. Érdeklődni 3 órától, Str. Berthelot 15. em. Salamon. (934)

KIADÓ üres szoba. Str. Ioan Moldovan 4-a. Grigorescu negyed. (N1721)

KERESEK 2-3 szobás, modern kertes lakást külön telken. Telefon: 14-92. (933)

LAKÁST KERES

KERESEK sétatéri körzetben uricsaládnál március elsejére 2 butorozott szobát, teljes komforttal és pensióval. Lázár, Hotel Astoria. (920)

EMELT földszintes esetleg I. emeleti 2 kicsiszobás teljes komfortos, napos lakást keresek MAJUS 1-ÉRE. CASA OROLOGELOR. P. M. Viteazul 11. (1793)

1 SZOBA, konyha, speisz lakást keres április 1-re önálló víz, villanyzerelő épület karbantartásért, vagy mint házmester. Cimeket „Április 1” jellegre. (873)

MOZI

SELECT MOZGÓ: Gibraltár. Az utóbbi évek legszebb francia filmje, rendezte Fedor Ozep, fősz.: Vivian Romance Roger Duchesne, Erich v. Stroheim.

ROYAL MOZGÓ. „Mégis ártatlan”. Douglas Fairbanks.

RIO MOZGÓ: (volt Munkás Mozgó) Ma: 3, 6 és 9: Nászut féláron. Vig operett. Fősz.: Kabos Gyula, Ágai Irén, Verebes Ernő, Erdélyi Mancsi és Dénes György. II. A titkos randevu. Kémdráma. Fősz.: William Powel, Rosalind Russel, Lionel Atwill és Cesar Romero. III. Híradó.

EDISON MOZGÓ: Mától: A sivatag hőse. II. A texasi rémuralom. Fősz.: John Wayne. III. Új híradó és Miki Maus. Jön: Az edes anyaföld

URANIA MOZGÓ: Óriások völgye. Fősz.: Morris Wayne, Claire Trevor, Donald Crisp.

CAPITOL MOZGÓ. A XI-ik olimpiász II-ik része.

Összeveszett feleségével, megivott egy félliter bort és leszurta az asszonyt

(SOPRON.) Sopron külvárosában szerdán délután egy feldult arcú férfi jelentkezett a rendőrszobán s izgatott hangon ezt dadogta: „Tartóztassanak le, megszurtam a feleségemet.” Nyomban rendőrök és detektívek mentek ki az önként jelentkező férfi, Krimász György napszámos Rozália-uti lakására, közben értesítették a mentőket is. A lakás ajtaja előtt

a földön feküdt Krimász felesége, melléből vastag sugárban folyt a vér.

A mentők autóra emelték, hogy sürgősen kórházba szállítsák, a szerencsétlen asszony azonban utközben meghalt.

A napszámost bevitték a rendőrségre, ahol folyton azt hajtogatta, hogy nem akarta megölni feleségét. Elmondotta a detektíveknek hogy még vasárnap összeveszett feleségével, majd eltávozott hazulról. Csak szerdán délután tért vissza. Hiába kopogtatott azonban az asszony nem akarta beengedni. Krimász ezután elment egy korcsmába, ott megivott egy félliter bort, majd ismét hazatért. Felesége most már beengedte, de alig lépett be, kitört köztük a veszekedés.

A férfit előntötte az indulat, előkapta bicskáját és az asszony mellébe szurta. Amikor látta, hogy felesége a konyha ajtajában összeesik, elrohant a legközelebbi orvoshoz.

A feleséggyilkos napszámost kihallgatása után letartóztatták. Nyolc gyermek maradt otthon gondozatlanul, a legkisebb néhány hónappal ezelőtt született.

— Amerik 15 millió dollárt költ évenként édességekre. Newyorkból jelentik: Az Egyesült Államok lakossága évi 15 millió dollárt költ édességekre. A fogyasztás évenként 750 millió kilogramm.

Málnásy Sivadár:

Neville Chamberlain

Neville Chamberlain az, akiről ma a legtöbben beszélnek. Ő az, akit a legtöbben tisztelnek, becsülnék és talán gyűlölnék is. Miért? Mert ő az, aki minden erejével azon van, hogy a jövő háborúját, az ideológiai harcot lehetetlenné tegye, vagy legalább is késleltesse... Hogy sikerül-e célja, megjósolni nem lehet. Annyi azonban bizonyos, hogy nevét lángoló betűkkel írják be a történelembe, amely itél a holtak felett, azok felett, akik korukban vállalni merték a felelősséget a nagy ítélőszék előtt.

A Chamberlainek mindig igazi britek voltak

Tagadhatatlan, hogy a Chamberlainek mindig igazi angolok voltak. Életrajzírójuk és családfájuknak kutatója Garvin egyetlen csepp idegen vért sem tudott felfedezni ereikben. Mint a St. Johnok és a Canningok, ők is Wiltshireből származnak, de már régóta Londonban tartózkodtak, mindaddig, amíg Joseph Chamberlain Birminghamba nem költözött.

A család a puritán középosztályból származik és a Chamberlainek soha nem gyégyelték polgári mivoltukat. Nem is volt okuk rá.

— Büszke vagyok származásomra — mondotta Chamberlain — legalább is olyan büszke, mint az a baronnet, aki rangját királyi mosolynak, vagy királyi maitresse befolyásának köszönheti.

Egyik östök mártírhalált halt Mary királynő uralkodása alatt, de ennek ellenére is ott lángolt a Chamberlainek vérében a vallás- és polgárszabadság tüze, amelyet még csak fűtött az elöthatalatlan hazaszeretet érzése. Ugy éltek, mint ezer más brit polgár, becsületesen és szegényfolt nélkül.

Soha nem dolgozott a kulisszák mögött

Neville Chamberlain pályafutása inkább atyjához hasonlít, mint bátyjához, mert nem a politikai, hanem a gazdasági és polgári közigazgatási életre neveltek.

Neville Chamberlainról sok ostobaságot összeírtak azok, akik kétségbevonják óriási politikai tudását, mindaddig, amíg 1918-ban be nem került az alsóházba. Ekkor azonban be kellett látni, hogy lelkisínylűsükben csalódtak. Ez azonban természetes is, mert az az ember, akinek atya és bátyja éveken át a Birodalom vezetője volt, nem lehetett hijával az államférfiúi képességeknél. Már az első napokban kiderült róla, hogy nagyon sokat tud, de azt senki sem merné állítani, hogy tudását kulisszák mögött intrikákkal akarta volna valaha is kamatoztatni. Később azt is elhitték, amit Herwins professzor írt róla. Azt tudniillik, hogy Neville Chamberlain gyakran végighallgatta atya és fivére tárgyalásait Birminghamban a vezető konzervatívokkal és unionistákkal és hogy ilyenkor tanácsokat adott, olyanokat, amelyeket a „nagy” Chamberlainek mindig követtek.

Környezetében tehát megfelelő nevelésben részesült és szabadon választott olyan pályát, aminőt akart, bár atya, ismétlem, nem politikust akart belőle nevelni. Ez megfelelt az ő ízlésének is, mert többször hangoztatta, hogy a politika átforgassa az embereket és ritka az férfi, aki bele tudja vinni egyéni sajátosságát a pártküzdelemtől zajos alsóházba is.

Nyugatindianában

Neville Chamberlain tehát, bár ősei alig hagyták el valamikor is a Szigetországot, szabadon választott és a gyarmatokra utazott. Hét évet töltött Nyugatindianában, abban a korban, amikor a férfilelek a legfogékonyabb a benyomásokra. Itt tanulta meg azt, amit ma a mai brit politikusok közül talán senkisé is tud: hogyan gondolkodik az United Kingdom vezetői felől a gyarmati brit? Olyan emberek között is élt, akik előtt a Duna, a Központenger csak

földrajzi fogalmak voltak és akik a brit uralkodón kívül legfeljebb csak az Egyesült Államok elnökéről hallottak, de azt is csak úgy futtában.

A Bahama szigeteken, ahol élt, megismerte az angol tájékozatlanságát és ezzel megismerte az angol sajátosságát is. Azt, hogy egyoldalú volt ítéleteiben és nem sokat törődött az Empire határain túl élőkkel.

Az tette őt miniszterelnök korában is annyira elűtővé, mindazoktól, akik elődei voltak, amit tudott. Ő valóban ismerte a többi népeket is és tisztában volt azzal, hogy Európában élnek nemzetek, amelyeknek kulturájuk van. Aki nek kulturája van, annak van létjogosultsága is és Neville Chamberlain kezdte okosan megbecsülni a különböző nemzeteket. Az ő látóköré már túlterjedt Párison és a francia Rivierán, ahol elődei vállvergetéssel megfordultak és az angol közvélemény kezdett átalakulni miniszterelnöke nyomán...

Lehet, hogy ezekre már atya is felhívta figyelmét, de sokkal hihetőbb az, hogy a Bahama szigetek korall-partjait tanították meg rája.

A vidéki büszkeség

Azután volt valami, amit még tudott, valami nagyon is sajátos és érdekes. Számára az Empire nemcsak Angliát jelentette. Az angol ugyanis, ha az Empire-ről beszél Angliára gondol, ha Angliáról beszél, London jár az eszébe és ha Londont említi, akkor a Cityt érti alatta. Alig képzelhető el sarkalatosabb hiba, mint ez, ha természetesen a premierminiszter is így gondolkozik. Már pedig ezt a hibát sok kormányfőről ki lehet mutatni. Ezek a kormányfők pedig megcsontosodott londoniak voltak. A felfrissülés mindig a vidékről érkezett. Az utolsó száz évek legnagyobb gondolata: a szabadkereskedelem és a védvám is manchesteri és birminghami szülöttek voltak. És erre büszke a brit vidék. Hogy mennyire az, azt csak olyan ember tudja megítélni, aki megfordult például az angol vidéki városokban is. A londoni polgár alig tudja megmondani annak a városnegyednek a nevét, ahol lakik, még kevesebben tudják azt a kerületet, ahová tartoznak. De a vidék... Őh Liverpool, Manchester, Birmingham polgárai köteteket tudnak elmesélni városukról. Ezt a vidéki büszkeséget ismeri Neville Chamberlain is és így nem csoda, ha előtte London nem különb, mint Aberdeen, Glasgow, vagy bármelyik kis helysége hazájának.

Ezt az iskolát járta végig Neville Chamberlain és így tanulta megismerni azokat a feladatokat, melyeknek megoldására nehéz szívvel vállalkozott.

Postamester

Bár ellentétben családjá többi tagjaival, meglehetősen ismeretlen volt, mégis alkalmat nyílt a közszolgálatok titkainak felderítésére. A nemzeti szol-

gálat igazgatójaként az 1916 és 1917 években megismerte Lloyd George kormányzati teóriáját és látta annak óriási hibáit. Később vezérpostamester lett Bonar Law alatt és ekkor hozzájutott a bársonyszékkel járó felelősséghez is. Mindez jó előiskola volt ahhoz, hogy vállalhassa a közegészségügyi és később a pénzügyminiszteri tárcát.

Felfigyel az ucca is

Mint pénzügyminiszterre, felfigyelt rá az ucca is. Ez volt kiindulópontja annak a népszerűségnek, amellyel kevés ember dicsekedhetik Londonban. Ahhoz ugyanis, hogy valaki Angliában „joli good fellow” (jó öreg fickó) lehessen, nagyon is sok kell és aki Neville Chamberlain pénzügyminiszteri érdemeit ismeri, nyugodtan elmondhatja, hogy népszerűségét megérdemelte. Igen, mert éppen úgy, mint bátyja, aki hamupipőkeként került a gyarmatügyi minisztérium élére és azt rövid idő alatt a birodalom ütőerevé varázsolta, úgy tette ő pénzügyileg óriássá Angliát akkor, amikor becsülettel beállva, az United Kingdom a legborzalmasabb válság előtt állott. Pedig eleinte szabdkozott és nem akarta vállalni az emberfeletti feladatot. Inkább elnézte Winston Churchill szegényes kísérletezéseit csak azért, hogy nehepe „akarnok” legyen és megvárta a pillanatot, amikor Baldwin végre megelégedte a még ma is igen hangosan szereplő államférfi erőlködéseivel.

A „felülmulhatatlan” Chamberlain

Az 1931. évben lett pénzügyminiszter és még élénk emlékezetben van a dolgokat ismerők előtt, hogy mennyi gond és aggodalom kísérte hivatalba lépésének napján. Nem kis feladatra vállalkozott ugyanis és csak a Chamberlainek bátorsága és javithatatlan optimizmusa tudott diadalmaskodni az akadályokon. Tény az, hogy a fiatal Pitt óta, aki akkor lett pénzügyminiszter, mikor Anglia az amerikai függetlenségi harcban alul és csődben maradt, Nagybritánia még sohasem állott olyan közel a teljes gazdasági összeomláshoz, mint 1931-ben, amikor Neville Chamberlain beigazolta, hogy ő valóban „felülmulhatatlan” mestere volt a pénzügyeknek, mert nemcsak az államháztartást hozta rendbe, de játszi könnyűséggel megteremtette a pénzt a borzalmasan nagy felszerelési költségekre is.

A pénzügyminisztérium idősebb alkalmazottai ma is azt mondják, hogy most már könnyű Sir Simonnak és tudósnak, mert a „black Michael” messze felülmúló Chamberlain hosszú időkre rendbeszedte a nagy Birodalom háztartását.

Miniszterelnök

VI. György uralkodó megkoronázása után jutott a miniszterelnöki székbe és nyugodtan elmondhatja, hogy ezt a minden emberi méltóságot felülmúló

állást becsületes multjával és felbecsülhetetlen érdemeivel szerezte. Az intrika és a pártközi mesterkedés nem segítette őt pilanatra sem, de erre Neville Chamberlainnek nem is volt szüksége soha.

Nem lehet eltaadni, hogy 1937-ben sokan voltak, akik aggodalmaskodtak. Új uralkodó a nép előtt kedves, ma „Windsor Edward” helyén, új miniszterelnök a megszokott és a tradíciókat hűségesen őrző Baldwin helyett, — gondolták — kicsit sok lesz a konzervatív angol nép szemében. Oh de ezek a félelmek nem váltak be. Az a lelkesedés, ahogv a nép VI. Györgyöt és feleségét fogadta és az a siker, amelyet Neville Chamberlain pártja a pótválasztásokon azóta is arat, igazolják, hogy a brit nemzet szívébe zárta két vezetőjét.

Nehéz napok

Neville Chamberlainnek miniszterelnöksége alatt csak nehéz napjai voltak. Valami hallatlanul nagy optimizmus és szerencse kellett ahhoz, hogy át tudja vezetni a brit világbirodalmat rajtuk. Elég, talán a müncheni egyezményt megelőző időkre gondolni, hogy méltányolhassuk a közel hetvenéves premierminiszter hallatlan érdemeit. Mert azt, hogy Európában ma nem dörognék az ágyuk és hogy az anyáknak nem kell reszketniök fiaikért, az asszonyoknak férjeikért, kizárólag neki lehet köszönni.

Ideológiai ellenfelei sokat vetnek a szemére. Politikai arculcsapásokról beszélnek, de elfelejtik, hogy ma már nem kizárólagos tulajdon a katonai erő és a diplomáciai készség. Ma már más nemzetek is vannak, amelyek ostromolják a Parnassust és a fegyvercsörtetés zsvaját mégis csak egy férfi szelid köszöntése harsogta tul, akkor, amikor Németországba repült és amikor most legutóbb Rómába látogatott. Ez pedig az emberiség szemében nagyobb érdem, mint a politikai gyűlölködők az egyéni vártérdekből uszító „konradok” ócsárlása, amelynek sem értéke, sem értelme nincs.

Bátorság és derűlátás

A bátorság és a derűlátás, az előre látás és az erőknél titokban tartása a Chamberlainnek családi hagyománya. Az idők azóta, hogy Joseph Chamberlain a parlamentbe belépett, sokat változtak, de azóta mindig volt Chamberlain az alsóházban. És ezek a Chamberlainek mind megőrizték a puritán brit polgár erényeit, a bátorságot és a derűs világszemléletet...

Ez Neville Chamberlain ereje és ez az, amit azoknak, akik népek sorsát akarják intézni, meg kell tanulniok

Találékonyság a magányban

Az Ostschweiz nevű katolikus lap érdekes listát hoz azokról a szerzetesekről, akik a technika vagy természettudományok terén kitűntek. Ime a felsorolás: Spina domonkos atya készítette először már a 13. században szemüveget, Valentin bencés szerzetes volt az első, aki a kémiát beteggyógyításra felhasználta. A középkori híres ferencsrendi Roger Bacon, korának egyik legnagyobb fizikusa és kémikusa találta fel a nagyítóüveget, a messzelátót és a gyújtólencsét. Jezsuiták találták fel a gázvilágót, mint ahogy egyik Duun nevű jezsuita alapította 1815-ben Prestonban az első gázműveket. Franklin előtt jóval egy francia pap, Nallet ismerte fel, hogy a vihar a légköri elektromosság kisülése. Az első villámhárítót egy cseh premontrai szerzetes, Divis Prokop készítette el, mint ahogy az első érzékelőt 1847-ben az osztrák Opitz, az irlalmasok provinciális vetté alkalmazásba. A domonkos, Szent Nagy Albert volt Aristoteles után az ásványtannak, növénytannak első komoly munkása, mint ahogy ő építette az első melegházat és fedezte fel az arzént. Az első időjárásjelző készüléket a jezsuita Secchi találta fel, a szintén jezsuita Magnon pedig a mikroszkópot. A tűzoltófeskendő a ciszterciák találékonyságának köszöni létét, mint ahogy 1772-ben egy Dessorges nevű francia szerzetes bocsátotta fel az első léggömböt.

Tartson lépést a korrall...

RUHÁIT FESTESSE ÉS TISZTITTASSA
A MODERN VEGYÉSZETTEL DOLGOZÓ

CZINK-GYÁRBAN

KALANDOROK, SZÉLHÁMOSOK, BANDITÁK

R. SZIGETI GYÖZÖ
RIPORTSOROZATA

(13.)

Több érdekes esetről számoltunk be, amikor néhány külföldi szélhámos visszaült az erdélyiek bizalmával és jóhiszeműségével, hogy végezetül kifossza őket.

Azonban minden éremnek két oldala van. Nem egyszer fordult elő, hogy Erdélyből indult el néhány kalandor, akik azután ugyancsak sok gondot okoztak a külföldi rendőrségeknek.

Ebből az utóbbi szempontból tekintve az elmúlt évek során nagy feltűnést keltett az a nemzetközi ékszeres, amelynek főszereplőként két erdélyi származású fiatalembert vett üldözőbe a belga rendőrség, károsultjaiként pedig huszonkét ékszerész jelentkezett.

A két szélhámos egyike egy kolozsvári ékszerárúgyár alkalmazottja volt, itt tanulta ki a szakmáját. Az erdélyi lehetőségek azonban nem elégitették ki az egyébként kitűnő szakmunkás becsúgyát, összefogott egy barátjával és mindketten kivándoroltak Belgiumba. Rövidesen arról értesítették hozzátartozóikat, hogy fölvitte az Isten a dolgukat és önálló ékszerügynökséget alapítottak Antwerpenben, a gyémántkereskedelem központjában. Szorgalmas munkával és jó fellépéssel annyira bedolgozták magukat, hogy a szakmabeli kereskedők egyre több árut bíztak rájuk.

1937. augusztusában a bukaresti rendőrség megkeresést kap Antwerpenből. Két fiatal, romániai származású ékszerész felől érdeklődnek. A megkeresés szerint a körözötték nagyobb értékű ékszereket vettek át eladásra belga cégektől és nyomtalanul eltűntek a városból.

A károsultak feljelentéseire a belga rendőrség azonnal bevezette a vizsgálatot, amely megállapította, hogy a két fiatalembert huszonkét ékszerestől vett át különböző értékű tárgyakat eladás végett. Az elsikkasztott ékszerek árát több mint hárommillió lejre becsülték.

A szélhámosok nyomai Németország felé vezettek.

Arról, hogy azóta kézrekerültek-e, nincs tudomásunk.

Ennek a két rosszútra tévedt erdélyi fiúnak huszonkét áldozata volt. Voltak szélhámosok, mint a már említett spanyolországi kincskereső ügyvéd, aki az emberek százait csapta be. Az erdélyi zugbiztosítók áldozatainak száma már ezrekre emelkedett. A rekordot azonban számszerűleg egy bukaresti szélhámos tartja, aki egyetlen esetben harmincezer embert csapott be.

Joggal hisszük, hogy ha a tömegszélhámosok világrekordját felállítanák, ezt a honfitársainkat még a korlátlan lehetőségek hazája, Amerika sem pálná le.

1930. június utolsó napjaiban élénk hirdetések adják a bukaresti járókelők tudtára, hogy július elsején a főváros egyik sportpályáján nagy repülőversenyt rendeznek, amelyen kivétel nélkül világhírű külföldi repülőakrobaták vesznek részt.

A verseny napján valóságos népvándorlás indul meg a látványosság helye felé. Harmincezer ember váltotta meg belépőjegyét.

A jegypénztár lázasan dolgozott, hogy a tolongó tömeget ki tudja szolgálni. Kerekken egymillió kétszáz ezer lejre rugott már a jegyeladásból származó bevétel, amikor a pénztárt lezárták, a versenyt megrendezője a tekintélyes összeget bőröndbe rakta, felült egy gépkocsira és mint aki dolgot legjobban végezte, hazament.

Sidorovici parancsnok köszönetet mondott Titeanu miniszternek, az Országör-szervezet értékes támogatásáért

A miniszter ismertetette a propagandaügyi minisztérium munkáját és jelentőségét

(BUCURESTI.) Sidorovici Teofil, az országör-szervezet főparancsnoka dr. Soimeseu Stefan, Nissa Camarasescu vezető tanácsstagok, Jigonaoru őrnagy vezérkari főnök és Dongorozi Ioan propagandafőnök kíséretében tisztelgő látogatást tett Titeanu Eugen állami propagandaügyi alminiszternél, hogy köszönetét és elismerését fejezze ki az országör-szervezetnek nyújtott támogatásért. A vendégeket, akik meglátogatták a propagandaügyi minisztérium különböző ügyosztályait, Titeanu Eugen sajtó- és propagandaügyi alminiszter fogadta.

Sidorovici őrnagy, az országör-szervezet főparancsnoka az alábbi beszédben üdvözölte Titeanu alminisztert:

Sidorovici őrnagy beszéde — Miniszter Ur! Az országör-szervezet kötelességének érezte, hogy látogatást tegyen az ön hivatalában és kifejezze legmélyebb köszönetét az iránt az intézmény iránt, amelyet ön vezet s amely annyi jóakarattal és megértéssel támogatja az országör-mozgalmat, megadva minden támogatást és segítséget a szervezet fejlesztéséhez. Szükségesnek tartom megállapítani, hogy az az együttműködés amelyet megállapított s amely alkalmas munkatársainak, vagy egységbe való tömörítésére, már munkánk kezdetén fennállott közöttünk. Eppen ezért tartom szükségesnek személyesen mondani köszönetet, amiért már a munka kezdetén anynyi szeretettel támogatta mozgalmunkat.

Miniszter Ur, Ön a legelső köze tartozik, aki a mozgalom jelvényét, amelyet kitüntetésként magától Öfelségétől kapott, a mellén hordja és mi boldogan látjuk minden ünnepélyes alkalommal az Ön mellén ezt a jól kiérdemelt érdemrendet, amelyre, úgy érezzük, Ön is büszke.

Titeanu miniszter, az országör-mozgalom támogatója

Sidorovici őrnagy hosszasan vázolta az országör-mozgalom első szervezkedési időszakának történetét, amikor Titeanu alminiszter megértve a legfőbb országör óhaját, elsőként állott a mozgalom szolgálatába. Kérte, hogy adja meg az országör-szervezetnek a jövőben is azt a támogatást, jóakaratot és szeretetet, amellyel munkájukat eddig is támogatta.

Beszéde további során kifejezte, hogy az országör-szervezet vezetősége részletes sajtópropaganda-tervet dolgozott ki a mozgalom ismertetésére. Ismertető füzetekkel és úgy belföldön, mint külföld számára létesítendő rendszeres hírszolgálatot fogják az országör-szervezet munkájáról a közvéleményt tájékoztatni.

Amelynek jórészt elköltötte — reklámra és adminisztrációra.

Amikor megkérdezték tőle, miképpen akart versenyt rendezni, amikor annak megtartására engedélyt sem kért, szemhunyorítás nélkül jelentette ki, fogalma sem volt arról, hogy a nyilvános versenyekhez hatósági engedély szükséges.

(Folytatása következik.)

Amelynek jórészt elköltötte — reklámra és adminisztrációra.

Nyomatott a MAYER könyvnyomda körforgóján.

Az országör-szervezet egyben felajánlotta szolgálatait a propagandaügyi minisztérium munkájában való közreműködésére is.

A külföldön élő románokért Tervbe vette az országör-szervezet azt is, hogy megismerteti a külfölddel az ország szépségeit, a legszebb népviseleteket, népi játékaikat és dalainkat és az egyes vidékek ősi, költői népszokásait. Rendszeresen fogják a külföldön élő románok számára a rádióműsorokat is. Tervbe vette az országör-szervezet azt is, hogy elkészíti a határokon túl élő románság statisztikai térképét, a külföldi hasonló szervezetek statisztikáit, hogy képet adhasson arról a munkáról, amelyet a világ ifjúsága minden országban folytat.

„Munka a királyért és a hazáért!” Sidorovici őrnagy így fejezte be beszédét:

— Az országör-szervezet vezetői ma elhozták Önnek hálás köszönetüket és jókívánataikat a további eredményes munkához. Bizonyosak vagyunk abban, hogy továbbra is egyesít bennünket a jelszó: „Hittel és munkával az országért és a királyért!” Kívánunk miniszter urnak és munkatársainak egészséget!

Titeanu miniszter válaszbeszéde Titeanu Eugen sajtó- és propagandaügyi miniszter az országör-szervezet üdvözlésére a következő beszédében válaszolt:

Mélyen megindít, amikor itt látom magam körül az országör-szervezetnek egész nagy vezérkarát, ennek a királyi kezdeményezésre létesült szervezetnek kitűnő főparancsnokával az élén, akik azért jöttek, hogy megköszönjék nekünk azokat a szolgálatokat, amelyeket — mint minden más munkát — kötelességből teljesítettünk. Mi nem beszélünk erről a munkáról, amely csendben, de lelkesen és tervszerűen folyt. A propagandának két módja van és minden országban a munka irányítójának jellege szerint folyik. Van az a szöveg állandó ismételtetéséből álló propaganda is, amely állandó dobveréssel igyekszik elérni célját és e munkában nem is titkolja, hogy minden ténykedés — propaganda. Van másik felfogás is, — a mienk. Az a felfogás, amelynek képviselői csendben, névtelenül, hangos szó nélkül, de annál hangosabb eredményekkel végzik lelkes munkájukat.

A propagandaügyi miniszter azután azokat az elveket ismertetette, amelyek szerint az ország megújítása, a román nép nemzeti egységének megteremtése érdekében folytatott propagan-

Őja egészségét

HORIA
bedörzsöléssel.

daszolgálat működik. Ez a propaganda lehet eredményes hangos eszközök nélkül is és éreztetheti hatását úgy belföldön, mint külföldön. A propagandaügyi minisztérium mindenütt jelen van, ahol szükségesnek mutatkozik és azok a lelkes munkatársak, akik köréje sorakoztak, nemcsak dolgoznak mindenütt, ahol a király és a haza munkát és áldozatokat követel.

A propagandaügyi minisztériumnak ez a munkája, nemcsak politikai jellegű. Nem nevezhető politikai munkának az sem, amit a minisztérium végez az országör-szervezetért s amit az országörök teljesítenek a nemzeti megújítás érdekében.

„Megvalósult királyi álmok...” A miniszter ezután így folytatta beszédét:

— Az a merész királyi kezdeményezés, amelynek szolgálatában mi is dolgozunk, néhány év alatt megvalósult és ma hatalmas egységben sorakozik fel az ország Uralkodók körül. Ebben a munkában jelentős része volt az országör-szervezeteknek és komoly feladatok várnak rájuk a jövőben is, mert ez a jelszó: „Hittel és munkával a hazáért és a királyért!” még hatalmas munkaterületet tár elénk.

Beszédének további során hosszasan méltatta Titeanu miniszter az országör-szervezet munkásságát és érdemeit s azután is fejezte be beszédét:

— Azonos gondolat vezérel bennünket és valamennyien egyazon hitet kérjük: éljen Öfelsége II. Károly király, a reformátor uralkodó, a román nemzeti győzelem és a román nemzeti eszmék megvalósítója! Egészséget!

Beszédét mondott még Soimescu professzor, az országos közoktatási tanács tagja és beszédében a propagandaügyi minisztérium és az országör-szervezet kapcsolatát és eredményes munkásságát méltatta. Beszédét az Uralkodó, Titeanu miniszter és munkatársainak éltetésével fejezte be.

Hat év óta nem alszik. Newyorkból jelentik: Wilbur Izsák 69 éves orleansi (Massachusetts állam) lakos a napokban kezdte meg álmátlanosága hatodik esztendejét. Wilbur 1933 december 18. óta állítólag egy pillanatig sem aludt. Szüksége lévén keresménye növelésére, fiatalabb korában fokozatosan csökkentette éjszakai pihenését; idővel egy órai alvással is beérte hosszónégy óránként és végre teljesen leszokott az alvásról. Most, midőn nyugálomba vonult, még ha akarna sem tudna többé aludni és az éjszaka unalmát olvasással és elmélkedéssel enyhíti.

Szörös pisztráng. Newyorkból jelentik: Wilbur Fishap a salidai (Arkansas állam) kereskedelmi kamara titkára pisztrángot fogott az Arkansas folyóban, amelynek testét prémyszerű szörzet fedte. A szörös halat lefénnyképezték és kitűnték.

A gyermekkirály a koronázás után visszatért az iskolapadba. Londonból jelentik: Ananda Mahidol, a 13 éves sziam király, akit fényes szertartások közben koronáztak meg Bangkokban, a koronázási ünnepségek befejeztével visszautazott Svájcba, hogy folytassa tanulmányait a lausannei középiskola negyedik osztályában. Elutazása előtt a gyermekkirály meghatott hangú rádiószózatban mondott köszönetet népének a koronázás alkalmával tanúsított lelkes szeretetért.

**Nagy választék címőkben
sport és utazó cikkekben**
D. MOCIORNITA
gyári lerakatában.
Garantált minőség!
Cluj, Calea Regele Ferdinand 22

amelynek jórészt elköltötte — reklámra és adminisztrációra.

amelynek jórészt elköltötte — reklámra és adminisztrációra.

amelynek jórészt elköltötte — reklámra és adminisztrációra.